

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΒΙΩΣΙΜΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ»

Η ΑΥΞΗΣΗ ΚΑΙ Η ΜΕΙΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΤΗΝ Α.Ε.

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Μπάλιου Σουλτάνα

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Παναγιώτου Παναγιώτης

ΛΑΡΙΣΑ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2024

Υπεύθυνη δήλωση

Βεβαιώνω ότι είμαι συγγραφέας αυτής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία. Επίσης έχω αναφέρει τις όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες. Επίσης βεβαιώνω ότι αυτή η πτυχιακή εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά ειδικά για τις απαιτήσεις του Π.Μ.Σ. «Βιώσιμη Λογιστική, Χρηματοοικονομική και Διακυβέρνηση», του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, Λάρισα, [Μάιος, 2024].

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ολόκληρο το διδακτικό προσωπικό του τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας για τις ακαδημαϊκές γνώσεις που μας μετέφεραν καθ ' όλη την διάρκεια του έτους. Ιδιαίτερα όμως, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κύριο Παναγιώτου Παναγιώτη για όλη την υποστήριξη και καθοδήγηση που μου παρείχε σαν επιβλέπων καθηγητής, στην εκπόνηση της διπλωματικής μου εργασίας. Τέλος, ένα μεγάλο ευχαριστώ οφείλω στον αδερφό μου και τους γονείς μου καθώς και το σύζυγό μου, για την ψυχολογική υποστήριξη σε όλη την διάρκεια των σπουδών μου.

Πίνακας περιεχομένων

1	Εισαγωγή στις Ανώνυμες Εταιρείες	9
1.1	Γενικά περί Ανωνύμων Εταιρειών	9
1.2	Σύσταση Α.Ε. και Όργανα Α.Ε.	9
1.3	Νομικά ζητήματα και διαπραγμάτευση μετοχών	10
2	Μετοχικό Κεφάλαιο	11
2.1	Μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε.	11
2.2	Κάλυψη του κεφαλαίου	11
2.3	Εισφορές σε είδος και Αποτίμηση Εισφορών	12
2.4	Δυνατότητα μη αποτίμησης των Εταιρικών Εισφορών	14
2.5	Μεταγενέστερη απόκτηση περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού	16
2.6	Καταβολή και Πιστοποίηση καταβολής του κεφαλαίου	16
2.7	Μερική καταβολή του κεφαλαίου	18
2.8	Απαγόρευση απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής εισφοράς ή επιστροφής αυτής 19	
3	Αύξηση κεφαλαίου στην Ανώνυμη Εταιρεία	21
3.1	Έννοια αύξησης κεφαλαίου στην Ανώνυμη Εταιρεία	21
3.2	Πραγματοποίηση της αύξησης κεφαλαίου	21
3.3	Τρόποι αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου	22
3.4	Απόφαση και διαδικασία αύξησης κεφαλαίου	22
3.5	Πραγματική ή τακτική αύξηση κεφαλαίου	23
3.5.1	Αύξηση κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών	23
3.5.2	Αύξηση κεφαλαίου με έκδοση μετατρέψιμων ομολογιών σε μετοχές	24
3.6	Έκτακτη αύξηση κεφαλαίου	26
3.6.1	Αύξηση κεφαλαίου από τη συνήθη Γ.Σ.	27
3.6.2	Αύξηση κεφαλαίου από το Δ.Σ. με έκδοση νέων μετοχών	27
3.6.3	Αύξηση κεφαλαίου με έκδοση μετατρέψιμων ομολογιών σε μετοχές	29
3.7	Ονομαστική αύξηση κεφαλαίου	31
3.7.1	Αύξηση κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση κερδών (εμφανών αποθεματικών)	32
3.7.2	Αύξηση κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση των αφανών αποθεματικών	33
4	Δικαίωμα προτίμησης	36
4.1	Νομοθετική Ρύθμιση	36
4.2	Νομική φύση του δικαιώματος προτίμησης	36
4.3	Καταστατική διαμόρφωση του δικαιώματος προτίμησης	37

4.3.1	Χορήγηση του δικαιώματος προτίμησης των μετοχών από το καταστατικό.....	37
4.3.2	Κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης από το αρχικό καταστατικό.....	37
4.4	Τιμή έκδοσης των νέων μετοχών	37
4.5	Άσκηση δικαιώματος προτίμησης	38
4.6	Προθεσμία άσκησης του δικαιώματος προτίμησης	38
4.6.1	Παράλειψη καθορισμού της προθεσμίας δικαιώματος προτίμησης	38
4.6.2	Καθορισμός χρονικών ορίων της προθεσμίας του δικαιώματος προτίμησης.....	39
4.6.3	Έναρξη της προθεσμίας άσκησης του δικαιώματος προτίμησης	40
4.6.4	Δημοσίευση πρόσκλησης άσκησης του δικαιώματος προτίμησης.....	40
4.6.5	Εκπνοή της προθεσμίας άσκησης του δικαιώματος προτίμησης και η ελεύθερη διανομή νέων μετοχών	41
4.7	Αποκλεισμός ή περιορισμός του δικαιώματος προτίμησης.....	41
4.7.1	Νομοθετική ρύθμιση	41
4.7.2	Προϋποθέσεις αποκλεισμού ή περιορισμού του δικαιώματος προτίμησης	42
4.7.3	Κυρώσεις σε περίπτωση προσβολής του δικαιώματος προτίμησης	43
4.8	Μεταβίβαση του δικαιώματος προτίμησης.....	44
5	Μετατρέψιμες Ομολογίες.....	45
5.1	Μετατρέψιμες ομολογίες και δικαίωμα προτίμησης.....	46
6	Μείωση Κεφαλαίου	47
6.1	Τεχνικές μείωσης μετοχικού κεφαλαίου	47
6.1.1	Ακύρωση Μετοχών	48
6.1.2	Συνένωση Μετοχών.....	48
6.1.3	Μείωση ονομαστικής αξίας μετοχών.....	48
6.2	Πρόσκληση σύγκλησης της Γ.Σ.	50
6.3	Μέσο «εκπαραθύρωσης» μετοχών.....	51
6.4	Έγκριση περισσότερων κατηγοριών μετοχών.....	52
6.5	Δημοσίευση της απόφασης μείωσης μετοχικού κεφαλαίου	52
6.6	Προστασία των δανειστών	53
6.7	Αντιρρήσεις δανειστών ληξιπροθέσμων απαιτήσεων	53
6.7.1	Υποβολή αντιρρήσεων	54
6.8	Αντιρρήσεις δανειστών μη ληξιπροθέσμων απαιτήσεων	55
6.8.1	Δικαστική επίλυση	55
6.8.2	Έννομα αποτελέσματα της πρόωρης καταβολής.....	56
6.8.3	Έννομα αποτελέσματα της απόφασης μείωσης.....	56

7	Απόσβεση Μετοχικού Κεφαλαίου	58
7.1	Διαφορά απόσβεσης και μείωσης κεφαλαίου	58
7.2	Διαδικασία απόσβεσης κεφαλαίου	59
7.3	Συνέπειες της απόσβεσης κεφαλαίου.....	61
7.4	Χρησιμότητα της απόσβεσης	61
8	N.4548/2018	63
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	66

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία επικεντρώνεται στην αύξηση και τη μείωση κεφαλαίου στην Ανώνυμη Εταιρεία, οι οποίες είναι δύο διαφορετικές διαδικασίες με διαφορετικούς σκοπούς και αποτελέσματα. Επίσης θα αναλυθεί ο Νόμος 4548/2018 ως προς τις διατάξεις που αφορούν τις δύο αυτές διαδικασίες καθώς και οι τρόποι με τους οποίους εφαρμόζεται η αύξηση και η μείωση κεφαλαίου στην Ανώνυμη Εταιρεία.

ABSTRACT

The present dissertation focuses on the increase and decrease of capital in the Limited Company, which are two different procedures with different purposes and outcomes. Furthermore, Law 4548/2018 will be analyzed regarding the provisions concerning these two procedures as well as the methods by which the increase and decrease of capital in the Limited Company are implemented.

Λέξεις- Κλειδιά: Μετοχές, ανώνυμη εταιρεία, αύξηση, μείωση, απόσβεση.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου θεωρείται κατά κοινή αναγνώριση το πιο δημοφιλές και αποτελεσματικό μέσο χρηματοδότησης για τις ανώνυμες εταιρίες. Αυτό συμβαίνει διότι ενισχύει την οικονομική τους θέση χωρίς την ανάγκη επιστροφής των χρηματικών ποσών που συνεισέφεραν οι μέτοχοι ή την πληρωμή τόκων. Παράλληλα, μπορεί να οδηγήσει σε αλλαγές στην σύνθεση και τη δομή των μετόχων, είτε λόγω της εισόδου νέων μετόχων είτε λόγω της αλλαγής των ποσοστών συμμετοχής των παλαιών μετόχων στο μετοχικό κεφάλαιο. Αυτό οφείλεται στην απροθυμία ή την οικονομική αδυναμία ορισμένων μετόχων να συμμετάσχουν στη νέα έκδοση μετοχών. Για αυτούς τους λόγους, η εκτέλεση της αντίστοιχης διαδικασίας υπόκειται σε αυστηρούς όρους και προϋποθέσεις. Οι τρόποι με τους οποίους μπορεί μία Ανώνυμη Εταιρεία να αυξήσει το κεφάλαιό της είναι η πραγματική ή τακτική αύξηση κεφαλαίου, η έκτακτη αύξηση κεφαλαίου και η ονομαστική αύξηση κεφαλαίου οι οποίοι θα αναλυθούν παρακάτω. Φυσικά στις Ανώνυμες Εταιρείες υπάρχει και η μείωση κεφαλαίου. Η μείωση κεφαλαίου σε μια ανώνυμη εταιρεία αποτελεί τη διαδικασία μείωσης του συνολικού ύψους του μετοχικού της κεφαλαίου. Υπάρχουν διάφοροι λόγοι για την υλοποίηση αυτής της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης υπεραξίας, της επιστροφής κεφαλαίου στους μετόχους, της μετατροπής μετοχών σε άλλες μορφές περιουσίας ή της προσαρμογής του μετοχικού κεφαλαίου σε νέες ανάγκες της εταιρείας. Η διαδικασία αυτή υπόκειται σε αυστηρούς νομικούς κανόνες και προβλέπει την ενημέρωση των μετόχων και την έγκρισή τους, καθώς και τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων σε επίσημο έντυπο τύπο. Συνήθως προηγείται ειδική απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων.

1 Εισαγωγή στις Ανώνυμες Εταιρείες

1.1 Γενικά περί Ανωνύμων Εταιρειών

Η Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) είναι μια νομική μορφή εταιρείας όπου το κεφάλαιό της είναι διαιρεμένο σε μετοχές. Το νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της διαμορφώθηκε από τον νόμο 2190/1920, γνωστό και ως «Περί Ανωνύμων Εταιρειών». Σύμφωνα με το εμπορικό δίκαιο, ανεξαρτήτως εάν ασκεί εμπορική δραστηριότητα ή όχι, η Α.Ε. θεωρείται πάντα εμπορική εταιρεία. Για να ιδρυθεί μια Α.Ε., απαιτείται η συγκέντρωση του ελάχιστου κεφαλαίου των 25.000 ευρώ, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4548/2018.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 3, η ανώνυμη εταιρεία μπορεί να ιδρυθεί από ένα ή περισσότερα άτομα, ή να καταστεί μονοπρόσωπη με τη συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα μόνο άτομο. Βάσει του νόμου 3694/2007, επιτρέπεται η δημιουργία μονοπρόσωπης ανώνυμης εταιρείας, όπου ένα άτομο είναι ο μοναδικός μέτοχος ή κατέχει την πλειοψηφία των μετοχών. Η μονοπρόσωπη εταιρεία ελαχιστοποιεί τον επιχειρηματικό κίνδυνο, δεδομένου ότι οι ευθύνες και οι αποφάσεις ανήκουν αποκλειστικά σε ένα άτομο.

Η Ανώνυμη Εταιρεία υπόκειται σε ορισμένες υποχρεώσεις δημοσίευσης πληροφοριών, με σκοπό την προστασία των συμβαλλόμενων μερών. Αυτές περιλαμβάνουν τη δημοσίευση των ετήσιων οικονομικών αποτελεσμάτων, συμπεριλαμβανομένου του Ισολογισμού και των Αποτελεσμάτων Χρήσεως, σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα. Αυτές οι πληροφορίες δημοσιεύονται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο. Σε μια Α.Ε., το εταιρικό κεφάλαιο χωρίζεται σε μετοχές, οι οποίες είναι ονομαστικές και μεταβιβάζονται ελεύθερα. Ωστόσο, το καταστατικό μπορεί να περιορίζει τη μεταβίβασή τους μέσω της κατηγοριοποίησής τους ως «δεσμευμένες μετοχές». Κάθε μέτοχος φέρει ευθύνη μέχρι το ποσό της εισφοράς του στο κεφάλαιο.

1.2 Σύσταση Α.Ε. και Όργανα Α.Ε.

Η δημιουργία μιας Ανώνυμης Εταιρείας (Α.Ε.) απαιτεί έγκριση από τη Διοίκηση, εφόσον το κεφάλαιο υπερβαίνει τα 3 εκατομμύρια ευρώ. Μετά την έγκριση, τόσο η έγκριση όσο και το καταστατικό καταχωρίζονται στο Μητρώο Α.Ε. Μία σύντομη σύνοψη της αντίστοιχης καταχώρισης δημοσιεύεται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο.

Η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) αποτελεί το υψηλότερο όργανο λήψης αποφάσεων για μια Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) και απαρτίζεται από τους μετόχους της. Υπάρχουν τακτικές και έκτακτες συνελεύσεις. Οι τακτικές διεξάγονται μία φορά τον χρόνο και σε αυτές λαμβάνονται σημαντικές αποφάσεις, όπως η εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου, ορισμός

πολιτικών, έγκριση ισολογισμού και αλλαγές στο καταστατικό. Κάθε μετοχή έχει μία ψήφο και δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) αναλαμβάνει την εποπτεία της εταιρείας και την καθοδήγηση της πολιτικής της. Συνεδριάζει για σημαντικά θέματα και παρακολουθεί την πορεία της εταιρείας στην αγορά. Εκλέγει τον Πρόεδρο του και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, ο οποίος ασκεί τη διοίκηση και εκπροσωπεί την εταιρεία. Ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο, ενώ μπορεί να οριστούν και περισσότεροι Διευθύνοντες Σύμβουλοι.

1.3 Νομικά ζητήματα και διαπραγμάτευση μετοχών

Όσον αφορά τη διαχείριση νομικών θεμάτων, η Ανώνυμη Εταιρεία υπόκειται σε ποικίλους όρους δημοσιότητας για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της νομιμότητάς της. Αυτοί οι όροι περιλαμβάνουν τη δημοσίευση πρόσκλησης σε εφημερίδα για τη συγκέντρωση των μετόχων στη Γενική Συνέλευση, την απαιτούμενη απαρτία για την επίτευξη αποφάσεων, και τροποποιήσεις στο καταστατικό.

Επιπλέον, η Α.Ε. έχει περιορισμούς σχετικά με την απόκτηση των μετοχών της, εκτός από εξαιρέσεις που μπορεί να εφαρμόζονται, όπως η αγορά μικρού ποσοστού μετοχών για διάθεση στο προσωπικό της.

Τέλος, η Ανώνυμη Εταιρεία υπόκειται σε έλεγχο των αποτελεσμάτων και του ισολογισμού της από Ορκωτούς Ελεγκτές και Λογιστές, οι οποίοι εξετάζουν τη νομιμότητα της λειτουργίας της επιχείρησης και εκδίδουν πιστοποιητικά εάν όλα είναι σύμφωνα με τους κανόνες.

2 Μετοχικό Κεφάλαιο

2.1 Μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε.

Το μετοχικό κεφάλαιο στην Ανώνυμη Εταιρεία αντιπροσωπεύει το σύνολο των κεφαλαίων που έχουν εισφέρει οι μέτοχοι της εταιρείας. Κάθε μετοχή αντιπροσωπεύει μία μερίδα του μετοχικού κεφαλαίου.

Η εταιρεία μπορεί να αυξήσει το μετοχικό της κεφάλαιο με νέες εκδόσεις μετοχών, οι οποίες μπορεί να προσφερθούν στο κοινό μέσω δημόσιας προσφοράς ή να είναι διαθέσιμες μόνο σε επενδυτές ή άλλους οργανισμούς.

Το μετοχικό κεφάλαιο είναι ουσιώδες για τη λειτουργία της εταιρείας καθώς αντιπροσωπεύει τη χρηματοδότησή της και παίζει σημαντικό ρόλο στον καθορισμό της ιδιοκτησίας και των δικαιωμάτων ψήφου στην εταιρεία.

2.2 Κάλυψη του κεφαλαίου

Σύμφωνα με το νόμο 4548/2018 ,στο άρθρο 16, το κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας μπορεί να συγκεντρωθεί μέσω της ανάληψης υποχρέωσης για καταβολή του. Αυτό σημαίνει ότι οι μέτοχοι δεσμεύονται να καταβάλουν ένα συγκεκριμένο ποσό που έχουν συμφωνήσει να εισφέρουν στην εταιρεία.

Η καταβολή του κεφαλαίου μπορεί να γίνει είτε με χρήματα, δηλαδή μετρητά που καταβάλλονται απευθείας στην εταιρεία, είτε με είδη, όπως περιουσιακά στοιχεία ή παροχή υπηρεσιών.

Το αρχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας μπορεί να καλυφθεί από έναν ή περισσότερους ιδρυτές, οι οποίοι καταβάλλουν το ποσό που ορίζεται στο καταστατικό κατά τη σύσταση της εταιρείας, είτε στο σύνολό του είτε εν μέρει, με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 21.

Σε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου, αυτό μπορεί να καλυφθεί από μετόχους ή τρίτους, και η καταβολή του ποσού γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, είτε στο σύνολό του είτε εν μέρει, με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 21.

Η ανώνυμη εταιρεία έχει τη δυνατότητα να αναζητήσει την ολική ή μερική κάλυψη του κεφαλαίου της, είτε αυτό είναι το αρχικό κεφάλαιο είτε προέρχεται από αύξηση ή ακόμα και για την κάλυψη μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου. Αυτό γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις που διέπουν τις δημόσιες προσφορές κινητών αξιών.

2.3 Εισφορές σε είδος και Αποτίμηση Εισφορών

Αν προβλέπεται εισφορά σε είδος αντί για χρήματα κατά τη σύσταση της εταιρείας ή κατά την αύξηση του κεφαλαίου, τότε πρέπει να αναφέρονται στο καταστατικό της εταιρείας ή στην απόφαση του εταιρικού οργάνου που αφορά την αύξηση του κεφαλαίου τα εξής στοιχεία. Αρχικά, το είδος της εισφοράς που προβλέπεται. Έπειτα, το πρόσωπο που αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει την εισφορά και τέλος, το ποσό του κεφαλαίου στο οποίο αντιστοιχεί η συγκεκριμένη εισφορά.

Οι εισφορές σε είδος αποτελούνται μόνο από στοιχεία ενεργητικού, τα οποία μπορούν να υπολογιστούν με χρηματική αξία. Αυτά τα στοιχεία περιλαμβάνουν συνήθως περιουσιακά στοιχεία όπως εξοπλισμό, μηχανήματα, οχήματα, ακίνητα και άλλα παρόμοια. Ωστόσο, δεν μπορούν να περιλαμβάνουν απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών, καθώς αυτές οι απαιτήσεις δεν ανήκουν στο ενεργητικό της εταιρείας.

Για την εξακρίβωση της αξίας των εισφορών σε είδος κατά τη σύσταση της εταιρείας, καθώς και σε κάθε αύξηση του κεφαλαίου της, απαιτείται η σύνταξη μιας έκθεσης αποτίμησης από δύο ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτική εταιρεία. Σε ορισμένες περιπτώσεις, επιτρέπεται η πρόσληψη από τους ελεγκτές ή τους πιστοποιημένους εκτιμητές ειδικών εκτιμητών, ημεδαπών ή αλλοδαπών, οι οποίοι έχουν εξειδικευμένες γνώσεις ή διεθνή εμπειρία στον τομέα αυτόν. Η έκθεση αποτίμησης προσφέρει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την αξία των στοιχείων ενεργητικού που προσφέρονται ως εισφορά, παρέχοντας έτσι στην εταιρεία και στους ενδιαφερόμενους επενδυτές τη διαφάνεια και τη βεβαιότητα σχετικά με την αξία των ενεργητικών της εταιρείας.

Η ανεξαρτησία των εκτιμητών είναι ζωτικής σημασίας για την αξιοπιστία της διαδικασίας αξιολόγησης των εισφορών σε είδος. Έτσι, τα άτομα που προβαίνουν στην εκτίμηση ως εκτιμητές ή ειδικοί εκτιμητές πρέπει να είναι ανεξάρτητα από τα πρόσωπα που προβαίνουν στην εισφορά σε είδος, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας, πρόσωπα με επιχειρηματική ή άλλη επαγγελματική σχέση με την εταιρεία ή τον εισφέροντα, καθώς και συγγενείς μέχρι δεύτερου βαθμού ή σύζυγοι τους. Επιπλέον, για τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές και τις ελεγκτικές εταιρείες, είναι σημαντικό να μην υφίστανται κωλύματα ή ασυμβίβαστα που θα αποτρέπουν τη διενέργεια του τακτικού ελέγχου από αυτούς. Επίσης, δεν πρέπει να έχουν αναλάβει τον τακτικό έλεγχο της εταιρείας ή συνδεδεμένης με αυτήν εταιρείας κατά την τελευταία τριετία, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Η έκθεση αποτίμησης πρέπει να είναι λεπτομερής και να περιέχει:

- Περιγραφή κάθε εισφοράς σε είδος, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων του ενεργητικού που αναλύονται.
- Αναφορά στις μεθόδους αποτίμησης που εφαρμόστηκαν για τον υπολογισμό της αξίας της κάθε εισφοράς.
- Άποψη για την αξία της κάθε εισφοράς, βασισμένη στις μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιήθηκαν.
- Σε περίπτωση που η αποτίμηση καταλήγει σε ένα εύρος τιμών, η έκθεση οφείλει να υποδεικνύει μια τελική τιμή ή να δίνει επαρκείς εξηγήσεις για τον λόγο που δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί μια μοναδική τιμή.

Για την εκτίμηση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, λαμβάνονται υπόψη πολλοί παράγοντες που επηρεάζουν την αξία τους. Ανάμεσα σε αυτούς είναι:

a) Για ακίνητα:

- Η αξία και οι τίτλοι κτήσης.
- Η εμπορικότητα της περιοχής.
- Οι προοπτικές ανάπτυξης της περιοχής.
- Οι πραγματικές τρέχουσες τιμές ακινήτων στην περιοχή.
- Η ύπαρξη αδειών οικοδομής και τυχόν τεχνικές εκθέσεις μηχανικού.

b) Για μηχανήματα, μεταφορικά μέσα και έπιπλα:

- Η χρονολογία και η αξία κτήσης τους.
- Ο βαθμός χρησιμοποίησης, συντήρησης και εμπορευσιμότητάς τους.
- Η ενδεχόμενη τεχνολογική απαξίωσή τους.
- Οι τρέχουσες τιμές για παρόμοια μηχανήματα, μεταφορικά μέσα ή έπιπλα στην αγορά.

Οι εκθέσεις αποτίμησης των εισφορών σε είδος πρέπει να υποβάλλονται στη δημοσιότητα, σύμφωνα με το άρθρο 13 του νόμου 4548/2018. Σε περίπτωση νέων εταιρειών, αυτή η δημοσίευση γίνεται ταυτόχρονα με την εγγραφή της εταιρείας στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.). Η δημοσίευση αυτή γίνεται με σκοπό να ενημερωθούν οι ενδιαφερόμενοι για την αξία και τη φύση των εισφορών που πραγματοποιούνται σε είδος κατά τη σύσταση της εταιρείας.

Αν η καταβολή των εισφορών σε είδος βασιστεί σε μια έκθεση αποτίμησης, η οποία δεν πρέπει να είναι παλαιότερη από έξι μήνες από τη χρονολογία της, τότε η καταβολή αυτών των εισφορών πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός αυτού του χρονικού διαστήματος. Αν

δεν συμβεί αυτό, απαιτείται νέα αποτίμηση για την ενημέρωση των στοιχείων και της αξίας των εισφορών σε είδος πριν από την καταβολή τους.

2.4 Δυνατότητα μη αποτίμησης των Εταιρικών Εισφορών

Η εταιρεία μπορεί να μην εφαρμόσει το άρθρο 17 όταν, σύμφωνα με το καταστατικό ή την απόφαση του εταιρικού οργάνου που αποφασίζει την αύξηση κεφαλαίου, αντικείμενο της εισφοράς σε είδος είναι μέσα χρηματαγοράς ή κινητές αξίες κατά την έννοια των περιπτώσεων 17 και 44 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 και των σημείων 17 και 44 της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (ΕΕ L 173 της 12.6.2014), αντίστοιχα, με τους εξής όρους:

- a) Οι κινητές αξίες ή τα μέσα χρηματαγοράς αποτιμώνται στη μέση σταθμισμένη τιμή, στην οποία αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενη αγορά κατά το τελευταίο εξάμηνο πριν από την ημερομηνία πραγματοποίησης της σχετικής εισφοράς.
- b) Όταν η τιμή της προηγούμενης περίπτωσης έχει επηρεασθεί από εξαιρετικές περιστάσεις που μπορούν να μεταβάλουν αισθητά την αξία των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία πραγματοποίησης της εισφοράς, όπως μεταξύ άλλων σε περιπτώσεις που η αγορά τέτοιων κινητών αξιών ή μέσων χρηματαγοράς έχει παύσει να έχει ρευστότητα, η αξία πρέπει να αναπροσαρμόζεται με πρωτοβουλία και ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου. Για την αναπροσαρμογή της παραπάνω αξίας γίνεται αποτίμηση, σύμφωνα με το άρθρο 17. Ο μέτοχος που εισέφερε τα παραπάνω περιουσιακά στοιχεία υποχρεούται να καταβάλει αμέσως οποιαδήποτε επιπλέον διαφορά σε μετρητά, διαφορετικά θεωρείται ότι δεν κατέβαλε την εισφορά του.

Επιπλέον, η εταιρεία μπορεί να μην εφαρμόσει το άρθρο 17 όταν, σύμφωνα με το καταστατικό ή την απόφαση του εταιρικού οργάνου που αποφασίζει την αύξηση του κεφαλαίου, η εισφορά σε είδος αφορά περιουσιακά στοιχεία που διαφέρουν από τις κινητές αξίες ή τα μέσα χρηματαγοράς και έχουν ήδη αποτιμηθεί για την εύλογη αξία τους από αναγνωρισμένο ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα. Οι προϋποθέσεις είναι οι εξής: Πρώτον, η αξία πρέπει να έχει προσδιοριστεί για ημερομηνία που δεν προηγείται πέραν των έξι μηνών από την ημερομηνία πραγματοποίησης της εισφοράς. Δεύτερον, η αποτίμηση πρέπει να έχει γίνει σύμφωνα με τους γενικά αποδεκτούς κανόνες και τις αρχές αποτίμησης που ισχύουν στην Ελλάδα για το συγκεκριμένο είδος περιουσιακών στοιχείων. Σε περίπτωση που νέες

περιστάσεις μπορούν να μεταβάλουν σημαντικά την αξία των περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία της εισφοράς, η αξία πρέπει να αναπροσαρμόζεται με πρωτοβουλία και ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου και να υποβάλλεται νέα αποτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 17. Αν δεν γίνει αυτή η αναπροσαρμογή, μέτοχοι που κατέχουν συνολικά τουλάχιστον 5% του καλυφθέντος κεφαλαίου της εταιρείας μπορούν να ζητήσουν αποτίμηση. Αυτό πρέπει να γίνει πριν την ημερομηνία της εισφοράς σε είδος και με την προϋπόθεση ότι, κατά την υποβολή του αιτήματος, οι μέτοχοι κατέχουν ακόμα τουλάχιστον 5% του καλυφθέντος κεφαλαίου της εταιρείας. Ο μέτοχος που εισέφερε τα περιουσιακά στοιχεία είναι υποχρεωμένος να καταβάλει άμεσα οποιαδήποτε επιπλέον διαφορά σε μετρητά, διαφορετικά θεωρείται ότι δεν κατέβαλε την εισφορά του.

Επίσης, η εταιρεία δεν εφαρμόζει το άρθρο 17 όταν, σύμφωνα με το καταστατικό ή την απόφαση του εταιρικού οργάνου που αποφασίζει την αύξηση του κεφαλαίου, το αντικείμενο της εισφοράς σε είδος αποτελεί περιουσιακά στοιχεία που διαφέρουν από τις κινητές αξίες ή τα μέσα χρηματαγοράς. Η εύλογη αξία αυτών των στοιχείων προκύπτει από τους υποχρεωτικούς λογαριασμούς του προηγούμενου οικονομικού έτους, εφόσον αυτοί οι λογαριασμοί υπήρξαν αντικείμενο ελέγχου σύμφωνα με τους νόμους 4336/2015 και 4449/2017. Σε περίπτωση που υπάρχουν νέες περιστάσεις που μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά την εύλογη αξία αυτών των περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία της εισφοράς τους, εφαρμόζονται οι διατάξεις της περίπτωσης γ της παραγράφου 2.

Όταν πραγματοποιούνται εισφορές σε είδος χωρίς αποτίμηση, σύμφωνα με το άρθρο 17 και τις παραγράφους 1, 2 και 3, η διοίκηση υποβάλλει δήλωση που περιλαμβάνει τα εξής. Αρχικά, μια περιγραφή της εισφοράς σε είδος. Επίσης, την αξία της, την προέλευση της αποτίμησης και αναλόγως τη μέθοδο αποτίμησης. Ακόμη, μια δήλωση για το αν η αξία αντιστοιχεί τουλάχιστον στην ονομαστική αξία των μετοχών που εκδίδονται έναντι της εισφοράς και ενδεχομένως το πρόσθετο ποσό που καταβάλλεται επί των μετοχών. Τέλος, μια δήλωση ότι δεν υπάρχουν νέες περιστάσεις που να απαιτούν αναθεώρηση της αρχικής αποτίμησης.

Όταν υπάρχει αύξηση του κεφαλαίου σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 24 με εισφορές σε είδος χωρίς αποτίμηση βάσει του άρθρου 17, δημοσιεύεται μια ανακοίνωση που περιλαμβάνει την ημερομηνία λήψης της απόφασης για την αύξηση του κεφαλαίου και τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου, προτού γίνει η εισφορά. Σε αυτήν την περίπτωση, η δήλωση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του άρθρου περιορίζεται στην επιβεβαίωση ότι δεν έχουν εμφανιστεί νέες περιστάσεις από τη δημοσίευση της προαναφερθείσας ανακοίνωσης.

2.5 Μεταγενέστερη απόκτηση περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού

Κατά τα πρώτα δύο (2) έτη από τη σύσταση της εταιρείας, απαγορεύεται και θεωρείται απόλυτα άκυρη η απόκτηση οποιουδήποτε στοιχείου του ενεργητικού με τίμημα που υπερβαίνει το ένα δέκατο (1/10) του κεφαλαίου που έχει καταβληθεί, εάν οι πωλητές είναι ιδρυτές, μέτοχοι που αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο του ενός εικοστού (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, μέλη του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας, τα στενά μέλη οικογένειας των παραπάνω προσώπων σύμφωνα με το Παράρτημα Α του νόμου 4308/2014, καθώς και εταιρείες που ελέγχονται από τα παραπάνω πρόσωπα. Η ίδια απαγόρευση ισχύει αν ο πωλητής απέκτησε το στοιχείο από κάποιο από τα ανωτέρω πρόσωπα εντός των προηγούμενων δώδεκα (12) μηνών από την υπογραφή του καταστατικού. Ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο θεωρείται ότι ελέγχει μια εταιρεία, αν πληροί ένα από τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 32 του νόμου 4308/2014 για τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα. Οι αποκτήσεις στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 θεωρούνται ότι έγιναν έγκυρα, αν προηγηθεί έγκριση της γενικής συνέλευσης και αποτίμηση των στοιχείων που μεταβιβάζονται στην εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 17 και 18. Η έκθεση αποτίμησης υποβάλλεται σε δημοσιότητα με μέριμνα των ενδιαφερομένων.

Η απαγόρευση της παραγράφου 1 δεν ισχύει όταν πρόκειται για αποκτήσεις που γίνονται στο πλαίσιο των τρεχουσών συναλλαγών της εταιρείας, για αποκτήσεις που πραγματοποιούνται με απόφαση διοικητικής ή δικαστικής αρχής ή στο πλαίσιο διαδικασιών που εποπτεύονται από τις αρχές αυτές, καθώς και για αποκτήσεις που πραγματοποιούνται σε ρυθμιζόμενη αγορά. Την ακυρότητα της παραγράφου 1 μπορεί να επικαλεσθεί όποιος έχει έννομο συμφέρον. Επίκληση της ακυρότητας δεν είναι επιτρεπτή μετά παρέλευση διετίας από το τέλος του ημερολογιακού έτους, κατά το οποίο αποκτήθηκαν τα στοιχεία του ενεργητικού που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1.

2.6 Καταβολή και Πιστοποίηση καταβολής του κεφαλαίου

Κατά τη σύσταση της εταιρείας, είναι υποχρέωση να καταβληθεί το αρχικό κεφάλαιο. Η προθεσμία για την καταβολή της αύξησης του κεφαλαίου καθορίζεται από το αρμόδιο όργανο που εξέδωσε τη σχετική απόφαση. Αυτή η προθεσμία δεν μπορεί να είναι λιγότερη από δεκατέσσερις (14) ημέρες ούτε μεγαλύτερη από τέσσερις (4) μήνες από την ημέρα που η απόφαση αυτή καταχωρίστηκε στο Γ.Ε.ΜΗ.. Η καταβολή του αρχικού κεφαλαίου ή τυχόν αυξήσεων αυτού σε μετρητά, καθώς και οι καταθέσεις μετόχων με σκοπό τη μελλοντική

αύξηση του κεφαλαίου, πρέπει να γίνονται υποχρεωτικά με κατάθεση σε ειδικό λογαριασμό της εταιρείας, ο οποίος διατηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα ή σε χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Αν καταβληθεί το ανωτέρω ποσό σε άλλον λογαριασμό, η παράλειψη αυτή δεν οδηγεί σε ακύρωση, αν καταδειχθεί ότι τα χρήματα χρησιμοποιήθηκαν για τους σκοπούς της εταιρείας, με την προϋπόθεση ότι αυτό έχει συγκεκριμένα προβλεφθεί στο καταστατικό ή στην απόφαση για την αύξηση του κεφαλαίου. Ωστόσο, αυτή η διάταξη δεν ισχύει για εταιρείες με μετοχές που εμπορεύονται σε ρυθμιζόμενη αγορά.

Η εισφορά μπορεί να γίνει και μέσω συμψηφισμού χρέους της εταιρείας προς τον καταβάλλοντα την εισφορά, αν αυτό προβλέπεται στην απόφαση για την αύξηση του κεφαλαίου. Αυτός ο συμψηφισμός πρέπει να συνοδεύεται από βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας που επιβεβαιώνει την ύπαρξη και τη ληξιπρόθεσμη φύση του χρέους όπως προκύπτει από τα βιβλία της εταιρείας, καθώς και την ανεξαρτησία του από οποιαδήποτε διαφορά. Σε περίπτωση μη ληξιπρόθεσμου χρέους, η παρούσα αξία του πρέπει να αποτιμάται σύμφωνα με το άρθρο 17. Αυτές οι διατάξεις δεν ισχύουν όταν γίνεται κεφαλαιοποίηση απαιτήσεων σε πλαίσιο σχεδίου εξυγίανσης ή αναδιοργάνωσης σύμφωνα με τον Πτωχευτικό Κώδικα (ν. 3588/2007). Επίσης, απαγορεύεται ο μονομερής συμψηφισμός. Η καταβολή μέσω συμψηφισμού και ο αριθμός των μετοχών που εκδίδονται μέσω αυτού πρέπει να δημοσιοποιούνται.

Η καταβολή ή η μη καταβολή του κεφαλαίου πρέπει να επιβεβαιώνεται. Δεν απαιτείται επιβεβαίωση καταβολής εάν η αύξηση του κεφαλαίου δεν προκύπτει από νέες εισφορές. Η πιστοποίηση πρέπει να λάβει χώρα μέσα στο πρώτο δίμηνο από τη σύσταση της εταιρείας και μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής του ποσού της αύξησης. Η πιστοποίηση γίνεται με έκθεση ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας, με μέριμνα του διοικητικού συμβουλίου μέσα στις παραπάνω προθεσμίες. Στην περίπτωση πολύ μικρών ή μικρών εταιρειών, μη εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά, η πιστοποίηση μπορεί να γίνει από το ίδιο το διοικητικό συμβούλιο, που συνέρχεται σε συνεδρίαση μέσα στις παραπάνω προθεσμίες, με θέμα ημερήσιας διάταξης την πιστοποίηση της καταβολής ή μη του κεφαλαίου. Κατά τη σύσταση της εταιρείας η καταβολή πιστοποιείται είτε από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία είτε από το διοικητικό συμβούλιο.

Η έκθεση του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας ή το πρακτικό του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις ειδικές περιστάσεις καταβολής του κεφαλαίου σύμφωνα με την παράγραφο 3, ή να αναφέρει ότι η

καταβολή έγινε με συμψηφισμό σύμφωνα με την παράγραφο 4. Για εισφορές σε χρήματα που καταβάλλονται στον ειδικό τραπεζικό λογαριασμό της παράγραφου 3, και η έκθεση του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας και το πρακτικό του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να βασίζονται σε απόσπασμα κίνησης από τον ειδικό τραπεζικό λογαριασμό αυτόν, το οποίο παρέχεται από το πιστωτικό ίδρυμα. Αυτό το απόσπασμα πρέπει να συνοδεύει την προαναφερόμενη έκθεση ή το πρακτικό. Τόσο η έκθεση όσο και το πρακτικό υποβάλλονται σε δημοσιότητα. Σύμφωνα με το άρθρο 17, στην περίπτωση σύστασης ή αύξησης του κεφαλαίου με εισφορά σε είδος, η πιστοποίηση καταβολής μπορεί να γίνει από το ίδιο το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας, ανεξαρτήτως του μεγέθους της ανώνυμης εταιρείας, αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία μεταβίβασης. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής του κεφαλαίου εφαρμόζονται αναλογικά οι παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 21.

Τέλος, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία που πιστοποιούν την καταβολή του κεφαλαίου δεν μπορούν να διενεργούν και τον τακτικό έλεγχο της εταιρείας. Επιπλέον, ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής δεν επιτρέπεται να ανήκει σε ελεγκτική εταιρεία που διενεργεί τον τακτικό έλεγχο αυτόν.

2.7 Μερική καταβολή του κεφαλαίου

Σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, η μερική καταβολή του κεφαλαίου ορίζεται ως η καταβολή κατά τη σύσταση της εταιρείας και η καταβολή σε κάθε αύξηση του κεφαλαίου της, τμήματος της ονομαστικής αξίας της μετοχής, με ταυτόχρονη ανάληψη της υποχρέωσης για καταβολή της υπόλοιπης αξίας της μετοχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού.

Η μερική καταβολή του κεφαλαίου δεν επιτρέπεται ούτε σε περίπτωση εισφοράς σε είδος, ούτε σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.

Αυτές είναι οι υποχρεώσεις που πρέπει να τηρούνται όταν προβλέπεται η δυνατότητα μερικής καταβολής του κεφαλαίου:

- a) Ο χρόνος που η αξία μετοχής μπορεί να παραμένει εν μέρει μόνο καταβεβλημένη δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη.
- b) Το τμήμα της αξίας κάθε μετοχής που έχει αμέσως καταβληθεί δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το ένα τέταρτο (1/4) της ονομαστικής της αξίας. Αν προβλέπεται έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο, η διαφορά καταβάλλεται ολόκληρη εφάπαξ κατά την καταβολή της πρώτης δόσης.

- c) Το μέρος που καταβάλλεται κατά τη σύσταση της εταιρείας ή την αύξηση κεφαλαίου πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσο με το κατώτατο όριο που ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 15.
- d) Ο μεταβιβάζων μετοχή που δεν έχει αποπληρωθεί εξ ολοκλήρου εξακολουθεί να ευθύνεται για το οφειλόμενο τμήμα της μετοχής για μία διετία από την εγγραφή της μεταβίβασης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 41 στο βιβλίο των μετόχων της εταιρείας.

Όταν ένα άτομο καταβάλλει ποσό για την εξόφληση του κεφαλαίου της εταιρείας, αυτό το ποσό κατανέμεται ανάλογα σε όλες τις μετοχές που έχει αναλάβει. Αυτό σημαίνει ότι η κάθε μετοχή λαμβάνει μια αναλογική μερίδα του ποσού που καταβλήθηκε, ανάλογα με τον αριθμό των μετοχών που κατέχει το ίδιο άτομο.

Σε περίπτωση που ένας μέτοχος δεν καταβάλει μια ορισμένη δόση του υπολοίπου της αξίας των μετοχών του εντός ενός μηνός από την προθεσμία, το διοικητικό συμβούλιο ενημερώνει τον μέτοχο για την παράταση της προθεσμίας και τις συνέπειες της μη καταβολής. Αν ο μέτοχος ακόμη δεν καταβάλει την εκκαθάριση εντός της νέας προθεσμίας, η εταιρεία ακυρώνει τις μετοχές του και κατακρατεί τις προηγούμενες καταβολές ως ποινική ρήτρα. Η εταιρεία ανακοινώνει την ακύρωση στον μέτοχο και εκδίδει νέες μετοχές για να τις προσφέρει στους υπόλοιπους μετόχους. Εάν οι μετοχές δεν πωληθούν ή εάν είναι δεσμευμένες, η εταιρεία μπορεί να μειώσει το κεφάλαιό της κατά το ποσό των ακυρωθέντων μετοχών στην επόμενη γενική συνέλευση, ακόμη και χωρίς να είναι αναφερόμενο στην ημερήσια διάταξη.

Η εισφορά που δεν καταβλήθηκε εντόκως υπολογίζεται με το νόμιμο επιτόκιο μέχρι την ημερομηνία της ακύρωσης των μετοχών. Το καταστατικό ή η απόφαση για την αύξηση του κεφαλαίου μπορεί να προβλέπει περαιτέρω ποινικές ρήτρες για την περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής της εισφοράς. Άλλες αξιώσεις της εταιρείας εναντίον των μετόχων που καθυστερούν στην καταβολή των εισφορών τους δεν αποκλείονται. Όταν εκδίδονται τίτλοι μετοχών που δεν έχουν αποπληρωθεί πλήρως, πρέπει να αναγράφεται στην εμπρόσθια όψη τους το γεγονός της μη πλήρους εξόφλησης, καθώς και οι όροι της τελευταίας.

2.8 Απαγόρευση απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής εισφοράς ή επιστροφής αυτής

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις που αφορούν τη μείωση ή την απόσβεση του καλυφθέντος κεφαλαίου, οι μέτοχοι δεν έχουν τη δυνατότητα να απαλλαγούν από την

υποχρέωση εισφοράς. Επιπλέον, με επιφύλαξη των δυνατοτήτων που προβλέπει ο ισχύων νόμος, οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση επιστροφή των εισφορών στους μετόχους, καθώς και η καταβολή τόκων, και η υπόσχεση εγγυημένης απόδοσης των μετοχών από την εταιρεία, απαγορεύονται.

3 Αύξηση κεφαλαίου στην Ανώνυμη Εταιρεία

3.1 Έννοια αύξησης κεφαλαίου στην Ανώνυμη Εταιρεία

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου αποτελεί τον πιο επιθυμητό τρόπο χρηματοδότησης για μια εταιρεία. Ωστόσο, συχνά προκαλεί ανησυχίες στους μετόχους με μειοψηφία, καθώς μπορεί να οδηγήσει σε μειωμένη αξία των υφιστάμενων μετοχών, ειδικά όταν ακυρώνεται το δικαίωμα προτίμησης και οι νέες μετοχές εκδίδονται σε τιμή κάτω από την πραγματική τους αξία. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του ποσοστού συμμετοχής των παλιών μετόχων στα κέρδη και στα αποτελέσματα καθαρισμού της εταιρείας, καθώς και την αποδυνάμωση του δικαιώματος ψήφου τους στην Ανώνυμη Εταιρεία.

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου παρουσιάζει ορισμένα πλεονεκτήματα σε σύγκριση με τον τραπεζικό δανεισμό. Καταρχάς, δημιουργείται μια μετοχική, αντί για πιστωτική, σχέση μεταξύ της εταιρείας και των επενδυτών ή των μετόχων της. Η εταιρεία δεν οφείλει τόκους στους μετόχους της, αλλά επιδιώκουν αντίστοιχα τη μερίδα των κερδών και των μερισμάτων.

Επιπλέον, η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ενισχύει τη φερεγγυότητα της εταιρείας, καθώς δεν υπάρχει υποχρέωση επιστροφής του κεφαλαίου προς τους μετόχους. Αυτό επιφέρει αύξηση της εμπιστοσύνης στην εταιρεία από το επενδυτικό κοινό.

Ωστόσο, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να οδηγήσει στην είσοδο νέων μετόχων, εάν αυτό είναι αποδεκτό από τους υφιστάμενους μετόχους. Αυτό μπορεί να επηρεάσει τις μετοχικές ισορροπίες και τη διοίκηση της εταιρείας.

Για να πραγματοποιηθεί αύξηση του κεφαλαίου μιας εταιρείας, απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης. Η γενική συνέλευση λαμβάνει απόφαση με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία των μετόχων, εκτός αν η αύξηση γίνεται ως έκτακτη αύξηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24. Σε κάθε περίπτωση αύξησης, η απόφαση που λαμβάνει το αρμόδιο όργανο υποβάλλεται σε δημοσιότητα.

3.2 Πραγματοποίηση της αύξησης κεφαλαίου

Η αύξηση κεφαλαίου πραγματοποιείται μετά από απόφαση της καταστατικής ΓΣ (τακτική αύξηση) ή της συνήθους ΓΣ, αλλιώς μετά από απόφαση του ΔΣ (έκτακτη αύξηση). Το ελάχιστο περιεχόμενο της απόφασης του, κατά περίπτωση αρμοδίου, οργάνου της ΑΕ για αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου προσδιορίζεται στο νόμο (*άρθρο 12 §1, περ. δ'*) είτε πρόκειται για τακτική είτε για έκτακτη αύξηση. Η σχετική απόφαση δημοσιεύεται, πάντοτε, στο Γ.Ε.ΜΗ (άρθ.23, παρ. 2 Ν.4548/2018).

3.3 Τρόποι αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο δύναται να αυξηθεί αρχικά με νέες εισφορές. Επιπλέον, με την κεφαλαιοποίηση των αποθεματικών, που πραγματοποιείται με την έκδοση μετοχών, που κατά προτίμηση δίνονται στους παλιούς μετόχους (πραγματική αύξηση). Τέλος, με την αύξηση της ονομαστικής αξίας των παλιών μετοχών (ονομαστική αξία).

3.4 Απόφαση και διαδικασία αύξησης κεφαλαίου

Σε κάθε περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, η απόφαση του αρμόδιου οργάνου της εταιρείας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: το ποσό της αύξησης, τον τρόπο και την προθεσμία κάλυψής της, τον αριθμό και το είδος των νέων μετοχών που θα εκδοθούν, καθώς και την ονομαστική αξία και την τιμή διάθεσης αυτών. Στην περίπτωση της τακτικής αύξησης κεφαλαίου, η γενική συνέλευση μπορεί να εξουσιοδοτήσει το διοικητικό συμβούλιο να καθορίσει την τιμή διάθεσης των νέων μετοχών και τις προϋποθέσεις αυτής της αύξησης, με διάρκεια ισχύος που δεν μπορεί να υπερβεί το ένα έτος. Με την εκδοθείσα εξουσιοδότηση, η προθεσμία καταβολής του κεφαλαίου ξεκινά από τη λήψη της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου, η οποία ορίζει την τιμή διάθεσης των μετοχών και τις σχετικές λεπτομέρειες. Η εξουσιοδότηση πρέπει να δημοσιεύεται για διαφάνεια.

Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες από μία κατηγορίες μετοχών, η απόφαση της γενικής συνέλευσης για την αύξηση του κεφαλαίου, καθώς και η απόφαση που παρέχει εξουσία στο διοικητικό συμβούλιο για την αύξηση του κεφαλαίου, υπόκεινται στην έγκριση της κατηγορίας ή των κατηγοριών των μετόχων που επηρεάζονται από αυτές τις αποφάσεις. Αυτά τα δικαιώματα δεν θεωρούνται πως παραβιάζονται, ειδικά αν η αύξηση γίνεται χωρίς να απαιτούνται νέες εισφορές και οι νέες μετοχές παρέχουν τα ίδια δικαιώματα με τις υπάρχουσες, καθώς διατίθενται στους μετόχους της αντίστοιχης κατηγορίας σε ποσότητα ανάλογη με τις ήδη κατοχυρωμένες μετοχές τους, διατηρώντας έτσι τα ποσοστά συμμετοχής τους. Η έγκριση αυτής της απόφασης της γενικής συνέλευσης προκύπτει από την απόφαση των μετόχων της εν λόγω κατηγορίας και λαμβάνεται κατά τη διάρκεια μιας ιδιαίτερης συνέλευσης με αυξημένη συμμετοχή και πλειοψηφία.

Για τη σύγκληση, τη συμμετοχή, την παροχή πληροφοριών, την αναβολή λήψης αποφάσεων, την ψηφοφορία και την ακύρωση αποφάσεων στην ιδιαίτερη συνέλευση, εφαρμόζονται οι ίδιες διατάξεις που ισχύουν για τη γενική συνέλευση των μετόχων.

3.5 Πραγματική ή τακτική αύξηση κεφαλαίου

Η πραγματική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μιας εταιρείας αποτελεί ταυτόχρονα αύξηση του κεφαλαίου και της περιουσίας της, καθώς εισρέουν νέα περιουσιακά στοιχεία. Αυτή η αύξηση διακρίνεται σε δύο κύριες κατηγορίες:

- Αύξηση με κεφαλαιοποίηση κερδών: Σε αυτή την περίπτωση, τα κέρδη της εταιρείας κεφαλαιοποιούνται είτε εν μέρει είτε εξ ολοκλήρου, με τη μορφή μετοχών. Οι μέτοχοι λαμβάνουν ανάλογο αριθμό νέων μετοχών, οι οποίες κατανέμονται ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο μετοχικό κεφάλαιο. Η απόφαση για αυτή την αύξηση λαμβάνεται από τη γενική συνέλευση με απλή πλειοψηφία.
- Αύξηση με καταβολή εισφορών: Σε αυτήν την περίπτωση, οι μέτοχοι καλούνται να καταβάλουν χρήματα ή άλλες περιουσιακές συνεισφορές για να αυξήσουν το μετοχικό κεφάλαιο. Ως αντάλλαγμα, λαμβάνουν νέες μετοχές σύμφωνα με την ονομαστική τιμή τους. Αυτή η αύξηση μπορεί να συνοδεύεται από προκαταβολές των μετόχων για μελλοντική αύξηση κεφαλαίου. Οι μέτοχοι υποχρεούνται να καταβάλουν την πλήρη αξία των νέων μετοχών.

3.5.1 Αύξηση κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών

Βάσει του άρθρου 23 παρ.1 Ν4548/2018, η τακτική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να αποφασισθεί από την καταστατική Γ.Σ. και αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού (άρθ.23 παρ.2).

Για την έκδοση της σχετικής απόφασης απαιτείται αυξημένη απαρτία του 1/2 του καταβεβλημένου κεφαλαίου, σύμφωνα με το άρθρο 130 παράγραφος 3 του νόμου 4548/2018, τουλάχιστον του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου (άρθρο 130 παράγραφος 4 εδάφιο 1 του νόμου 4548/2018). Αν πρόκειται για εξαιρετικά θέματα που αναφέρονται στην παράγραφο 4 εδάφιο 2 του άρθρου 130 και για την πρώτη επαναληπτική γενική συνέλευση, τότε για την απαρτία απαιτείται ποσοστό 1/5 (20%) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Η δεύτερη επαναληπτική γενική συνέλευση που προέβλεπε ο ΚΝ 2190/20 στην περίπτωση της καταστατικής απαρτίας καταργήθηκε, δηλαδή αυτή που λαμβανόταν με 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου.

Για την τακτική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, η απόφαση λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 των εκπροσωπούμενων ψήφων (άρθρο 132 παράγραφος 2 του νόμου 4548/2018). Το καταστατικό μπορεί να ορίσει μεγαλύτερα ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας (επαύξηση των ποσοστών και όχι μείωση αυτών) σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς των άρθρων 130 παράγραφος 5 και 132 παράγραφος 3 του νόμου

4548/2018. Ωστόσο, το καταστατικό δεν μπορεί να ορίσει για τα θέματα της συνηθούς γενικής συνέλευσης απαρτία πάνω από τα 2/3 του μετοχικού κεφαλαίου, αλλά μόνο στις περιπτώσεις των παραγράφων 1, 3, 4 του άρθρου 130.

Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, κάθε απόφαση της γενικής συνέλευσης πρέπει να έχει την έγκριση της κατηγορίας ή των κατηγοριών μετοχών, των οποίων τα δικαιώματα επηρεάζονται από αυτές τις αποφάσεις (άρθρο 25 παράγραφος 3 εδάφιο 1 του νόμου 4548/2018). Τα δικαιώματα αυτά δε θεωρείται ότι επηρεάζονται, ιδίως εάν η αύξηση γίνεται χωρίς νέες εισφορές και οι νέες μετοχές που θα εκδοθούν ανά κατηγορία παρέχουν τα ίδια δικαιώματα με τις αντίστοιχες παλιές. Συνοψίζοντας, οι νέες μετοχές διατίθενται στους μετόχους της αντίστοιχης κατηγορίας σε αριθμό ανάλογο με τις μετοχές που ήδη κατέχουν, προκειμένου να διατηρηθούν τα ίδια ποσοστά συμμετοχής. Η έγκριση για αυτή τη διαδικασία παρέχεται σε μια ιδιαίτερη συνέλευση, μόνο από τις κατηγορίες μετοχών των οποίων τα δικαιώματα επηρεάζονται. Αν έστω και μία κατηγορία μετοχών δεν εγκρίνει την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, τότε η απόφαση ακυρώνεται οριστικά. Η έγκριση της απόφασης λαμβάνεται σε μια ιδιαίτερη συνέλευση κάθε κατηγορίας, με αυξημένα ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας.

Σύμφωνα με την τακτική αύξηση κεφαλαίου, η ΓΣ μπορεί να εξουσιοδοτήσει το ΔΣ να προσδιορίσει την τιμή διάθεσης των νέων μετοχών ή της επιτοκιακής απόδοσης και τον τρόπο υπολογισμού αυτών. Η διάρκεια ισχύος αυτής της εξουσιοδότησης καθορίζεται στη σχετική απόφαση της ΓΣ και δεν μπορεί να υπερβεί το ένα έτος. Αν δίνεται η παραπάνω εξουσιοδότηση προς το ΔΣ, η προθεσμία καταβολής του κεφαλαίου κατά το άρθρο 20 αρχίζει από τη λήψη της απόφασης του ΔΣ, η οποία καθορίζει κατά περίπτωση την τιμή διάθεσης των μετοχών, το επιτόκιο ή τον τρόπο προσδιορισμού αυτών. Η εξουσιοδότηση δημοσιεύεται προς το κοινό.

Σε περίπτωση εξουσιοδότησης του ΔΣ για τον προσδιορισμό της τιμής των νέων μετοχών, η προθεσμία για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης δεν αρχίζει πριν από τη λήψη της απόφασης του ΔΣ για τον προσδιορισμό της τιμής διάθεσης των νέων μετοχών ή του επιτοκίου.

3.5.2 *Αύξηση κεφαλαίου με έκδοση μετατρέψιμων ομολογιών σε μετοχές*

Η έκδοση ομολογιών αποτελεί μια εναλλακτική μορφή χρηματοδότησης για μια ανώνυμη εταιρεία, σε σύγκριση με την έκδοση νέων μετοχών. Τα ομόλογα διαφέρουν από τις μετοχές καθώς δεν αντιπροσωπεύουν μέρος του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας και δεν

παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στην εταιρεία. Οι κάτοχοι ομολογιών λαμβάνουν τόκο, ανεξάρτητα από τα κέρδη της εταιρείας, και θεωρούνται δανειστές της εταιρείας, όχι μέτοχοι.

Το νομικό πλαίσιο για τις ομολογίες ρυθμίζεται από τα άρθρα 59 έως 74 του Ν. 4548/2018. Αυτά τα άρθρα περιέχουν διατάξεις για τις ομολογίες και τις μετατρέψιμες ομολογίες, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο 3α του ΚΝ2190/1920.

Οι ομολογίες μπορούν να οριστούν ως μετατρέψιμες σε μετοχές, με τις εξής προϋποθέσεις:

- a) Η ΓΣ μπορεί να αποφασίσει τη μετατροπή σε μετοχές, με ποσό που δεν υπερβαίνει το μισό του καταβεβλημένου κεφαλαίου, με απλή πλειοψηφία ή εξαιρετική πλειοψηφία, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 72 του Ν. 4548/2018.
- b) Δεν επιτρέπεται η χορήγηση μετοχών ονομαστικής αξίας σε τιμή μεγαλύτερη από την τιμή εκδόσεως των ομολογιών που μετατρέπονται.
- c) Με την πραγματοποίηση της μετατροπής, το κεφάλαιο της εταιρείας αυξάνεται αυτοδίκαια.

Ειδικότερα, στο παλαιότερο νομικό πλαίσιο, σε περίπτωση μετατρέψιμων ομολογιών σε μετοχές, οι παλιοί μέτοχοι είχαν δικαίωμα προτίμησης ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο υφιστάμενο μετοχικό κεφάλαιο, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο 13 § 7 του ΚΝ 2190/20 και το παλιό άρθρο 3α του ΚΝ 2190/20.

Η χορήγηση του δικαιώματος προτίμησης ήταν δυνατή με απόφαση της καταστατικής ΓΣ ή του διοικητικού συμβουλίου, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παλιού άρθρου 3α περ. 1 α' και β' του ΚΝ 2190/20.

Η νομοθεσία διατήρησε αυτήν την κατάσταση, με το άρθρο 71 § 1 περ. α' του Ν. 4548/2018 σε συνδυασμό με το § 4 εδ. 1 και 3 του άρθρου 71 του ίδιου νόμου.

Επιπλέον, το άρθρο 72 § 2 του Ν. 4548/2018 ορίζει ότι η απόφαση του αρμόδιου οργάνου καθορίζει τον τρόπο άσκησης του δικαιώματος προτίμησης, την τιμή ή το λόγο μετατροπής, καθώς και τον τρόπο αναπροσαρμογής της τιμής ή του λόγου μετατροπής, αν αυτό είναι απαραίτητο λόγω επιρροής γεγονότων στην αξία ή την εμπορευσιμότητα των μετοχών.

Αντίθετα, κατά τη μετατροπή των ομολογιών σε μετοχές, η εταιρία εκδίδει νέες μετοχές που διατίθενται στους ομολογιούχους δανειστές, αποκλείοντας έτσι τους παλιούς μετόχους, σύμφωνα με το άρθρο 71 § 4 εδ. 3 του Ν. 4548/2018. Αυτό το σημαντικό ζήτημα δεν είχε εναρμονιστεί με το ευρωπαϊκό δίκαιο μέχρι την εισαγωγή του άρθρου 71 § 4 του Ν. 4548/2018, που κάλυψε αυτό το κενό.

Με την άσκηση του δικαιώματος μετατροπής των ομολογιών σε μετοχές, υπάρχει ισόποση αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, σύμφωνα με το άρθρο 71 § 4 εδ. 1 του Ν. 4548/2018. Στη συνέχεια, το διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας υποχρεούται να διαπιστώσει την αύξηση και να αναπροσαρμόσει το καταστατικό, τηρώντας τις διατυπώσεις δημοσιότητας, μέχρι τη λήξη του επόμενου μήνα από την ημέρα άσκησης του δικαιώματος μετατροπής, σύμφωνα με το άρθρο 71 § 4 εδ. 2 του Ν. 4548/2018. Οι αυξήσεις αυτές του μετοχικού κεφαλαίου αποτελούν τροποποίηση του καταστατικού.

Επίσης, κατά τη διάρκεια μιας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου μέσω της έκδοσης νέων μετοχών ή νέων μετατρέψιμων ομολογιών υπέρ των παλιών μετόχων, οι ομολογιούχοι δανειστές μετατρέψιμων ομολογιών θίγονται καθώς μειώνεται το δικαίωμά τους για μετατροπή.

Αυτή η μείωση του δικαιώματος μετατροπής συμβαίνει επειδή η αξία των μετοχών μειώνεται λόγω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, επηρεάζοντας την ελπίδα τους για μετατροπή. Ως δανειστές και όχι μέτοχοι της εταιρίας, οι ομολογιούχοι δανειστές δεν έχουν το δικαίωμα προτίμησης στους νεοεκδιδόμενους τίτλους, και συνεπώς βρίσκονται σε μειονεκτική θέση σε σχέση με τους μετόχους.

3.6 Έκτακτη αύξηση κεφαλαίου

Οι αλλαγές που επέφερε ο νόμος 4548/2018 σχετικά με την έκτακτη αύξηση μετοχικού κεφαλαίου έχουν σημαντική επίδραση στη ρύθμιση και τη λειτουργία των ελληνικών εταιρειών. Ας δούμε λεπτομερέστερα τις αλλαγές που επισημαίνονται:

Ποσοτικά όρια αύξησης: Τα ποσοτικά όρια για την έκτακτη αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από το ΔΣ και τη ΓΣ αυξήθηκαν σύμφωνα με τον νέο νόμο.

Κατάργηση απαγόρευσης έκτακτης αύξησης: Η απαγόρευση έκτακτης αύξησης καταργήθηκε, εφόσον υπάρχουν σημαντικά ποσά αποθεματικών. Αυτή η αλλαγή δεν θεωρείται απαραίτητη για την προστασία του μετοχικού κεφαλαίου, και επίσης δεν προβλέπεται από την εταιρική Οδηγία της ΕΕ.

Αντιμετώπιση ως τροποποίηση του καταστατικού: Η έκτακτη αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, ανεξαρτήτως του οργάνου που την αποφασίζει, θεωρείται τώρα τροποποίηση του καταστατικού. Αυτό σημαίνει ότι το όργανο που λαμβάνει την απόφαση πρέπει να τροποποιήσει τα σχετικά άρθρα του καταστατικού και να προβεί στις απαραίτητες διατυπώσεις δημοσιότητας στο Γ.Ε.ΜΗ. Αυτή η διαδικασία αποσαφηνίζει τη νομική φύση της έκτακτης αύξησης και θέτει υποχρεώσεις στο όργανο που λαμβάνει την απόφαση, συμπεριλαμβανομένης της δημοσιότητας στο Γ.Ε.ΜΗ.

Αυτές οι αλλαγές αποτελούν σημαντικά βήματα για τη βελτίωση της νομοθεσίας περί εταιριών στην Ελλάδα και για την προσαρμογή της στις σύγχρονες ανάγκες και πρακτικές στον τομέα της επιχειρηματικότητας και της χρηματοδότησης.

3.6.1 Αύξηση κεφαλαίου από τη συνήθη Γ.Σ.

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου σύμφωνα με το Ν.4548/2018 .αρθ.24, γίνεται με έκδοση νέων μετοχών και μέχρι του οκταπλάσιου του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου, με τον όρο ότι υπάρχει πρόβλεψη αυτού στο αρχικό ή τροποποιούμενο καταστατικό. Για τη σχετική απόφαση από τη Γενική Συνέλευση απαιτείται συνήθη απαρτία του καταβεβλημένου κεφαλαίου, εκτός αν συντρέχει λόγος πρώτης επαναληπτικής συνέλευσης , οπότε αρκεί οποιοδήποτε ποσοστό του καταβεβλημένου κεφαλαίου και η απόλυτη πλειοψηφία των εκπροσωπούμενων ψήφων . Η απόφαση αυτή πλέον θεωρείται τροποποίηση του καταστατικού.

Η περίοδος που δίνεται στη συνήθη ΓΣ για την άσκηση της εξουσίας για έκτακτη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου περιορίζεται σε πέντε έτη από τη σύσταση της ΑΕ. Αυτό σημαίνει ότι η ΓΣ έχει πενταετή περίοδο για να αποφασίσει έκτακτη αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από το χρόνο που η εταιρεία ιδρύθηκε.

Ωστόσο, δεν προβλέπεται δυνατότητα ανανέωσης αυτής της εξουσίας της ΓΣ. Αυτό σημαίνει ότι μετά τη λήξη της πενταετίας από τη σύσταση της ΑΕ, η ΓΣ δεν έχει πλέον εξουσία να αποφασίσει για έκτακτη αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, εκτός εάν υπάρχουν νέες νομοθετικές ρυθμίσεις που το επιτρέπουν.

3.6.2 Αύξηση κεφαλαίου από το Δ.Σ. με έκδοση νέων μετοχών

Η ανάθεση της εξουσίας για έκτακτη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου στο ΔΣ προϋποθέτει συγκεκριμένες προϋποθέσεις που μπορεί να προέρχονται είτε από το καταστατικό της εταιρείας είτε από απόφαση της ΓΣ. Η δυνατότητα αυτή συνήθως παρέχεται στο ΔΣ ως μέσο για την επιτάχυνση των διαδικασιών, ειδικά όταν η ΓΣ χαρακτηρίζεται από μικρότερη ευελιξία και ταχύτητα στις αποφάσεις της.

Ωστόσο, αυτή η εξουσία προϋποθέτει συνήθως τη συμμόρφωση προς τις διατάξεις του καταστατικού ή του νόμου περί εταιριών. Για παράδειγμα, το καταστατικό μπορεί να παρέχει την εξουσία στο ΔΣ για την έκτακτη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, αλλά με συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις. Επίσης, η απόφαση της ΓΣ μπορεί να αναθέσει την εξουσία στο ΔΣ για τέτοια αύξηση, αλλά και πάλι με την πλήρωση συγκεκριμένων προϋποθέσεων.

Συνεπώς, η δυνατότητα αυτή προϋποθέτει τη συμμόρφωση προς τους νομικούς κανόνες και τις ρυθμίσεις που διέπουν την εταιρική λειτουργία και τις αποφάσεις της εταιρείας.

Οι περιορισμοί που προβλέπονται για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου από το ΔΣ παρέχουν ένα πλαίσιο λειτουργίας που εξασφαλίζει τη νομιμότητα και τη διαφάνεια των αποφάσεων. Με την τήρηση των προβλεπόμενων περιορισμών, το ΔΣ έχει την αρμοδιότητα να αποφασίσει για την έκδοση νέων μετοχών, με τους κατάλληλους όρους και προϋποθέσεις.

Όσον αφορά το χρονικό περιορισμό, η πενταετία από τη σύσταση της εταιρείας είναι ένας λογικός χρονικός περιορισμός που διασφαλίζει ότι ο ΔΣ δεν μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου για μεγάλο χρονικό διάστημα χωρίς τη συγκατάθεση της ΓΣ ή την ανανέωση της εξουσιοδότησης του ΔΣ από τη ΓΣ.

Όσον αφορά τον ποσοτικό περιορισμό, ο περιορισμός στο τριπλάσιο του αρχικού κεφαλαίου είναι μια προσέγγιση που αποτρέπει τις υπερβολικές αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου χωρίς την απαραίτητη συναίνεση των μετόχων.

Με την τήρηση αυτών των περιορισμών, ο ΔΣ μπορεί να αποφασίσει για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την προστασία των συμφερόντων της εταιρείας και των μετόχων.

Η δυνατότητα αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου από το ΔΣ, με τη σύμφωνη γνώμη της ΓΣ, διαθέτει ένα πλαίσιο που περιλαμβάνει προϋποθέσεις και περιορισμούς για τη διασφάλιση της νομιμότητας και της διαφάνειας των αποφάσεων.

Όσον αφορά το χρονικό περιορισμό, η εξουσία του ΔΣ δεν μπορεί να υπερβαίνει την πενταετία από την έκδοση της αντίστοιχης εξουσιοδότησης από τη ΓΣ. Αξιοσημείωτο είναι ότι αυτή η πενταετής περίοδος αρχίζει να μετρά από κάθε επιμέρους ανανέωση της εξουσιοδότησης από τη ΓΣ, όχι από την αρχική ίδρυση της εταιρείας.

Όσον αφορά τον ποσοτικό περιορισμό, η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου που αποφασίζει το ΔΣ δεν μπορεί να υπερβεί το τριπλάσιο του καταβεβλημένου κεφαλαίου που υπήρχε κατά την ημερομηνία της παροχής της εξουσιοδότησης από τη ΓΣ.

Παράλληλα, η νομοθεσία προβλέπει τη δυνατότητα ανανέωσης της εξουσιοδότησης από τη ΓΣ για περίοδο που δεν υπερβαίνει την πενταετία, με την προϋπόθεση ότι αυτή η απόφαση λαμβάνεται με την απαιτούμενη απαρτία και πλειοψηφία, καθώς και ότι υποβάλλεται σε δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ.

Ο νομοθέτης προβλέπει δύο εναλλακτικές επιλογές σχετικά με την έκτακτη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, με στόχο τη διασφάλιση της νομιμότητας και της προστασίας των συναλλασσομένων.

Η πρώτη επιλογή είναι η αναγνώριση της παράλληλης δυνατότητας έκτακτης αύξησης από το ΔΣ και τη ΓΣ, με τον όρο ότι πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις. Εδώ, οι χρονικοί και ποσοτικοί περιορισμοί εξετάζονται ξεχωριστά για κάθε περίπτωση αύξησης.

Η δεύτερη επιλογή αφορά στην προστασία των συναλλασσομένων από τυχόν αρνητικές επιπτώσεις της έκτακτης αύξησης. Εδώ, απαγορεύεται στις ΑΕ να παρουσιάζουν σε οποιοδήποτε έγγραφο ή διαφήμιση το ποσό έως το οποίο δικαιούνται να εκδώσουν νέες μετοχές το ΔΣ ή η ΓΣ. Αυτός ο περιορισμός έχει ως στόχο την αποτροπή παραπλάνησης των συναλλασσομένων ή την απογοήτευση των προσδοκιών τους όσον αφορά την έκδοση νέων μετοχών.

Ειδικότερα, οι επιλογές που παρέχονται από το νομοθετικό πλαίσιο έχουν σημαντικές πρακτικές συνέπειες στη λειτουργία μιας εταιρείας. Μέσω της κοινής απαρτίας και πλειοψηφίας, η ΓΣ μπορεί να αποφασίσει να αυξήσει το μετοχικό κεφάλαιο μέχρι το οκταπλάσιο του αρχικού. Αυτό σημαίνει ότι ένας μέτοχος με ένα μικρό ποσοστό του συνόλου των μετοχών μπορεί να ασκήσει μεγάλη επιρροή και να αυξήσει τη συμμετοχή του στην εταιρεία. Αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αναδιάρθρωση των μετοχικών ποσοστών και τη διαμόρφωση νέων πλειοψηφιών, ακόμα και την αλλαγή στη διοίκηση της εταιρείας.

Από την άλλη πλευρά, η δυνατότητα του Διοικητικού Συμβουλίου να αποφασίσει μια έκτακτη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με πλειοψηφία των 2/3 μπορεί να επιτρέψει την ταχεία υλοποίηση στρατηγικών στόχων. Αυτό μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμο σε καταστάσεις που απαιτούν άμεση δράση, όπως η αξιοποίηση μιας σημαντικής επιχειρηματικής ευκαιρίας. Η διαδικασία αυτή μπορεί να γίνει ακόμα πιο γρήγορη αφού δεν απαιτείται η σύγκληση Γενικής Συνέλευσης, εξαρτώμενη από τις προθεσμίες και την παρουσία των μετόχων.

Ωστόσο, αυτές οι εξουσίες φέρουν επίσης τον κίνδυνο αναδιαμόρφωσης του μετοχικού κεφαλαίου και των μετοχικών ποσοστών, που μπορεί να οδηγήσει σε αλλαγές στην ηγεσία της εταιρείας. Επομένως, η χρήση αυτών των εξουσιών απαιτεί προσοχή και σύνεση, καθώς μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο μέλλον και στην υγεία της επιχείρησης.

3.6.3 Αύξηση κεφαλαίου με έκδοση μετατρέψιμων ομολογιών σε μετοχές

Οι μετατρέψιμες ομολογίες παρουσιάζουν τα εξής βασικά χαρακτηριστικά:

Δικαίωμα Επιστροφής Κεφαλαίου και Απόδοσης Τόκου: Οι ομολογιούχοι δανειστές έχουν το δικαίωμα να λάβουν πίσω το κεφάλαιο τους και να λάβουν τόκο.

Δυνατότητα Μετατροπής σε Μετοχές: Οι ομολογιούχοι δανειστές έχουν τη δυνατότητα να μετατραπούν σε μετοχές με ένα προκαθορισμένο αριθμό, είτε είναι προαιρετική είτε υποχρεωτική η μετατροπή.

Κεφαλαιοποίηση του Δανείου: Με τη μετατροπή των ομολογιών σε μετοχές, δημιουργούνται νέες μετοχές, και η έκδοση του ομολογιακού δανείου καταλήγει σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

Αναγκαία Εισφορά για την Αύξηση: Το ποσό του δανείου που μετατρέπεται σε κεφάλαιο αποτελεί την αναγκαία εισφορά για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

Με αυτόν τον τρόπο, η εταιρεία που εκδίδει τα μετατρέψιμα ομόλογα μπορεί να εξασφαλίσει κεφάλαιο μέσω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, ενώ οι επενδυτές έχουν την ευκαιρία να επωφεληθούν από την ενδεχόμενη αύξηση της αξίας των μετοχών.

Για την καλύτερη κατανόηση της διαδικασίας έκδοσης μετατρέψιμων ομολογιών, επισημαίνονται τα παρακάτω βασικά σημεία:

Τακτική Έκδοση: Στην περίπτωση της τακτικής έκδοσης, η Γενική Συνέλευση λαμβάνει απόφαση με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία. Αυτή η απόφαση θεωρείται τροποποίηση του καταστατικού. Έπειτα, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ως υποχρέωση να επιβεβαιώσει την αύξηση έως το τέλος του επόμενου μήνα από την άσκηση του δικαιώματος μετατροπής και να ενημερώσει το καταστατικό σύμφωνα με τις διατάξεις δημοσιότητας.

Έκτακτη Έκδοση: Στην περίπτωση έκτακτης έκδοσης, το αρμόδιο όργανο για τη λήψη της απόφασης μπορεί να είναι είτε το Διοικητικό Συμβούλιο είτε η Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διατάξεις του καταστατικού και του νόμου.

Και στις δύο περιπτώσεις, οι μετατρέψιμες ομολογίες παρέχουν στους κατόχους το δικαίωμα να μετατραπούν σε μετοχές, καθώς και το δικαίωμα επιστροφής του κεφαλαίου και απόδοσης τόκου.

Η απόφαση έκδοσης μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου πρέπει να περιλαμβάνει πολλά στοιχεία που επηρεάζουν τον τρόπο και το χρόνο άσκησης του δικαιώματος μετατροπής, καθώς και την τιμή ή τον λόγο μετατροπής. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει τρόπους αναπροσαρμογής της τιμής ή του λόγου μετατροπής σε περίπτωση που συμβούν γεγονότα που επηρεάζουν την αξία ή την εμπορευσιμότητα των μετοχών. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την αρμοδιότητα να ορίσει την τελική τιμή ή τον τελικό λόγο αναπροσαρμογής πριν από την έκδοση του δανείου, ακόμη και αν η Γενική Συνέλευση έχει ήδη καθορίσει ακριβώς αυτά τα στοιχεία.

Συνεπώς, οι υφιστάμενοι μέτοχοι έχουν δικαίωμα προτίμησης στην περίπτωση έκδοσης ομολογιών που μετατρέπονται σε μετοχές, ωστόσο, αυτό το δικαίωμα δεν ισχύει

κατά τον χρόνο μετατροπής των ομολογιών σε μετοχές. Αντίστοιχα, δεν προβλέπεται δικαίωμα προτίμησης για τους υφιστάμενους ομολογιούχους δανειστές, είτε υπάρχει αύξηση μετοχικού κεφαλαίου είτε έκδοση μετατρέψιμων ομολογιών, τουλάχιστον όχι χωρίς σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό της εταιρείας.

Η δυνατότητα μετατροπής του ομολογιακού δανείου σε μετοχικό κεφάλαιο μπορεί να αποτελέσει ένα ισχυρό κίνητρο τόσο για τους επενδυτές όσο και για την εταιρεία. Για τους επενδυτές, η δυνατότητα μετατροπής σε μετοχές δίνει την ευκαιρία να συμμετέχουν στην ανάπτυξη της εταιρείας και να επωφεληθούν από την αύξηση της αξίας των μετοχών στο μέλλον.

Από την άλλη πλευρά, για την εταιρεία, η μετατροπή ομολογιακού δανείου σε μετοχές μπορεί να αποτελέσει μια αποδοτική μέθοδο χρηματοδότησης που δεν απαιτεί την πληρωμή τόκων ή την επιστροφή κεφαλαίου. Επιπλέον, αυτή η δυνατότητα μπορεί να αυξήσει το ενδιαφέρον των επενδυτών και να δημιουργήσει μια θετική εικόνα για την εταιρεία στην αγορά. Συνολικά, η δυνατότητα μετατροπής μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης και στην ανάπτυξη της εταιρείας.

Η τακτική αύξηση κεφαλαίου από την καταστατική ΓΣ τροποποιεί το καταστατικό βάσει του άρθ. 117 παρ.1 Ν4548/2018 και για την εγκυρότητά της είναι αναγκαία η δημοσίευσή της αύξησης κεφαλαίου .

3.7 Ονομαστική αύξηση κεφαλαίου

Η ονομαστική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου αποτελεί μια διαδικασία λογιστικής αναπροσαρμογής του μετοχικού κεφαλαίου μιας εταιρείας, χωρίς αύξηση της εταιρικής περιουσίας. Συμβαίνει όταν η αξία της εταιρικής περιουσίας έχει αυξηθεί λόγω της ύπαρξης αποθεματικών, είτε είναι εμφανής είτε όχι.

Σε αυτή την περίπτωση, η εταιρεία μπορεί να αποφασίσει να αυξήσει την ονομαστική αξία των υφιστάμενων μετοχών της. Εναλλακτικά, μπορεί να εκδώσει νέες μετοχές και να τις παραχωρήσει, χωρίς αντάλλαγμα, στους υφιστάμενους μετόχους, βάσει του ποσοστού συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο. Σε αυτή την περίπτωση, οι μέτοχοι αποκτούν αυτόματα τις νέες μετοχές χωρίς καμία επιπλέον δήλωση βούλησης.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η απόφαση για ονομαστική αύξηση λαμβάνεται από τη ΓΣ με απλή απαρτία και πλειοψηφία(άρθ. 130 παρ. 1-2 Ν.4548/2018). Αυτό σημαίνει ότι δεν απαιτείται η έννομη σύγκληση όλων των μετόχων για τη λήψη αυτής της απόφασης, αλλά μόνο μια απλή πλειοψηφία από όσους παρίστανται στη συνέλευση είναι αρκετή.

3.7.1 *Αύξηση κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση κερδών (εμφανών αποθεματικών)*

Η κεφαλαιοποίηση των κερδών αποτελεί μια μορφή αυτοχρηματοδότησης για τις εταιρίες, καθώς αντί να διανέμουν τα κέρδη στους μετόχους τους, τα μετατρέπουν σε κεφάλαιο της εταιρίας. Τα καθαρά κέρδη, όπως φαίνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, αποτελούν τα πραγματοποιημένα κέρδη σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Τα κέρδη μπορούν να διανεμηθούν ως εξής: α) Μείωση των πιστωτικών κονδυλίων που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη, β) Δημιουργία τακτικού αποθεματικού, γ) Καταβολή του ελάχιστου μερίσματος.

Η διανομή του πρώτου μερίσματος είναι υποχρεωτική για τις ΑΕ, καθώς υποχρεούνται να διανέμουν τουλάχιστον το 35% των καθαρών κερδών στους μετόχους, μετά από ορισμένες απαιτούμενες κρατήσεις.

Η κεφαλαιοποίηση των κερδών μπορεί να γίνει με απόφαση της ΓΣ και να διανεμηθούν ως μετοχές σε όλους τους μετόχους, ενώ είναι δυνατόν να γίνει και διανομή μερίσματος ή δημιουργία προαιρετικών αποθεματικών, εάν το επιτρέπει η καταστατική ΓΣ.

Γενικά, η διανομή των κερδών και η κεφαλαιοποίησή τους είναι σημαντικά θέματα που απαιτούν προσεκτική διαχείριση από την εταιρία και τη ΓΣ, προκειμένου να διασφαλιστεί η βέλτιστη χρήση των πόρων και η μέγιστη ευημερία για τους μετόχους.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η ΓΣ μπορεί να αποφασίσει τη μη διανομή του πρώτου μερίσματος με πλειοψηφία του 80% του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου. Σε αυτήν την περίπτωση, το μη διανεμηθέν μέρισμα κεφαλαιοποιείται και μεταφέρεται σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού.

Επιπλέον, εάν η ΓΣ αποφασίσει να μην διανείμει όλα τα κέρδη σε μερίσματα, μπορεί να αποφασίσει για το σχηματισμό έκτακτων αποθεματικών ή για την κεφαλαιοποίηση του υπολοίπου των κερδών, που αναφέρεται ως δεύτερο μέρισμα. Αυτό μπορεί να γίνει με απόφαση της ΓΣ με συγκεκριμένες πλειοψηφίες και υπό συγκεκριμένους όρους.

Συνοπτικά, η ΓΣ έχει την εξουσία να αποφασίσει για τη διανομή μερισμάτων και την κεφαλαιοποίηση κερδών, λαμβάνοντας υπόψη τις διάφορες παραμέτρους και τους όρους που ορίζονται από τη νομοθεσία και το καταστατικό της εταιρείας.

Το άρθρο 162 του νόμου 4548/2018 επαναδιατυπώνει ουσιαστικά το προηγούμενο άρθρο 46 του ΚΝ 2190/20 με ορισμένες διαφοροποιήσεις, προκειμένου να αποφευχθεί η παραβίαση του άρθρου 159 του νόμου 4548/2018.

Σημαντικό είναι να διαπιστωθεί η διάκριση μεταξύ της διανομής προσωρινού μερίσματος και της διανομής κερδών από το ΔΣ μετά την τακτική ΓΣ. Η πρώτη πρέπει να έχει εξουσιοδοτηθεί από την τελευταία και να πληροί συγκεκριμένα προϋποθέσεις, ενώ η

δεύτερη γίνεται επί τη βάση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που έχει ήδη εγκρίνει η ΓΣ.

Επιπλέον, η νέα διάταξη επιτρέπει τη διανομή κερδών και προαιρετικών αποθεματικών μέσα στην τρέχουσα εταιρική χρήση, με απόφαση της ΓΣ ή του ΔΣ. Αυτή η δυνατότητα δίνει στην εταιρεία ευελιξία στη διαχείριση των κερδών και των αποθεματικών της κατά τη διάρκεια της χρήσης.

Η διανομή προσωρινών μερισμάτων από το Διοικητικό Συμβούλιο υπόκειται σε συγκεκριμένες προϋποθέσεις:

- a) Πρέπει να καταρτίζονται οικονομικές καταστάσεις που δείχνουν την ύπαρξη των αναγκαίων ποσών για τη διανομή των μερισμάτων.
- b) Οι παραπάνω οικονομικές καταστάσεις πρέπει να υποβληθούν στις αναγκαίες διατυπώσεις δημοσιότητας δύο μήνες πριν από τη διανομή.

Το ποσό των προσωρινών μερισμάτων δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των κερδών που έχουν πραγματοποιηθεί μετά το τέλος της τελευταίας χρήσης, αυξημένο κατά τα κέρδη που έχουν μεταφερθεί από την τελευταία χρήση και δεν έχουν διατεθεί, συμπεριλαμβανομένων των κρατήσεων από τα αποθεματικά που είναι διαθέσιμα για αυτόν τον σκοπό.

Επιπλέον, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθες μειώσεις:

- a) Τα ποσά των πιστωτικών κονδυλίων που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη.
- b) Το ποσό των ζημιών προηγούμενων χρήσεων.
- c) Τα ποσά που επιβάλλεται να διατεθούν για το σχηματισμό αποθεματικών σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό.

Επιπλέον, τα άτομα που ασκούν τον τακτικό έλεγχο της εταιρείας, εάν υπάρχουν, πρέπει να υποβάλλουν έκθεση στο Διοικητικό Συμβούλιο για το ύψος των κερδών.

3.7.2 Αύξηση κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση των αφανών αποθεματικών

Η αναπροσαρμογή της αξίας των περιουσιακών στοιχείων του πάγιου ενεργητικού μπορεί να επιτραπεί μόνο με εφαρμογή ειδικού νόμου. Ο νομοθέτης διακρίνει μεταξύ προαιρετικής και υποχρεωτικής αναπροσαρμογής της αξίας των παγίων στοιχείων του ενεργητικού.

Προαιρετική αναπροσαρμογή: Οι εταιρείες έχουν τη δυνατότητα να αναπροσαρμόσουν εφάπαξ την αξία των παγίων στοιχείων του ενεργητικού και να εμφανίσουν στον ισολογισμό την πραγματική κατάσταση της εταιρικής περιουσίας.

Υποχρεωτική αναπροσαρμογή: Υπάρχουν ειδικές περιπτώσεις όπου η αναπροσαρμογή της αξίας των παγίων στοιχείων είναι υποχρεωτική, όπως συνήθως στην περίπτωση της αναπροσαρμογής της αξίας των ακινήτων των επιχειρήσεων, όπως προβλέπεται από το άρθ. 17 Ν. 4548/2018 με το Ν. 2065/92 Ν. 2065/92.

Σε κάθε περίπτωση, η αναπροσαρμογή απαιτεί τη συμμόρφωση προς τις νομικές προδιαγραφές και τις διαδικασίες που ορίζονται από τον ειδικό νόμο ή την αρμόδια νομοθεσία.

Στις διατάξεις των άρθρων 20-21 του Ν. 2065/92 προβλέπεται η υποχρεωτική αναπροσαρμογή της αξίας των γηπέδων και κτηρίων των επιχειρήσεων, όσον αφορά τα κτίρια που εμπίπτουν στις δεύτερη, τρίτη και τέταρτη κατηγορία βιβλίων, εκτός εκείνων που βρίσκονται σε εκκαθάριση κατά τον χρόνο της αναπροσαρμογής.

Κατά την διαδικασία αυτής της αναπροσαρμογής, η διαφορά μεταξύ της νέας εκτίμησης της αξίας των παγίων στοιχείων και της αρχικής αξίας κτήσης, που αναγράφεται στον ισολογισμό, πρέπει να αναγράφεται στο παθητικό σκέλος του ισολογισμού.

Με άλλα λόγια, η διαφορά αυτή αντικατοπτρίζει την αλλαγή στην αξία των περιουσιακών στοιχείων μετά την επανεκτίμησή τους και πρέπει να καταγραφεί ως μεταβολή στον καθαρό περιουσιακό πλούτο της εταιρείας. Σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις, οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να προβούν σε λογιστικές εγγραφές κατά το χρόνο της αναπροσαρμογής της αξίας των ακινήτων τους. Αρχικά, πρέπει να αφαιρέσουν το χρεωστικό υπόλοιπο του Λογαριασμού "κέρδη και ζημιές", που φαίνεται στα βιβλία τους. Στη συνέχεια, πρέπει να προχωρήσουν στην κεφαλαιοποίηση του ποσού που προκύπτει από τη λογιστική υπεραξία, μετά την αφαίρεση των ζημιών τους.

Αυτή η διαδικασία επιτρέπει στις επιχειρήσεις να αντικατοπτρίσουν την πραγματική αξία των περιουσιακών τους στοιχείων με μεγαλύτερη ακρίβεια, ενισχύοντας την διαφάνεια και την αξιοπιστία των οικονομικών τους καταστάσεων.

Η διαδικασία κεφαλαιοποίησης της προκύπτουσας λογιστικής υπεραξίας πραγματοποιείται μέσω ονομαστικής αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου. Αυτό σημαίνει ότι προστίθεται κεφάλαιο στην εταιρική δομή με τη μορφή αυξημένης ονομαστικής αξίας των μετοχών.

Ωστόσο, δεν κεφαλαιοποιούνται όλα τα αφανή αποθεματικά. Μόνο εκείνα που είναι συμβατά με τις διατάξεις των άρθρων 145 και επόμενων του νόμου 4548/2018 για τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις υπόκεινται σε κεφαλαιοποίηση.

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει με διάφορους τρόπους. Μπορεί να πραγματοποιηθεί αύξηση της ονομαστικής αξίας των υφιστάμενων μετοχών που

υπάρχουν κατά τον χρόνο της κεφαλαιοποίησης, ενώ μπορεί επίσης να γίνει έκδοση νέων μετοχών. Συχνά, η κεφαλαιοποίηση πραγματοποιείται με τη χρήση και των δύο προσεγγίσεων.

Για τις μετοχές που είναι ήδη εισηγμένες στο χρηματιστήριο, προβλέπεται η έκδοση νέων μετοχών ως τρόπος αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου. Ωστόσο, για τις μη εισηγμένες μετοχές, η ανώνυμη εταιρία έχει την επιλογή μεταξύ της αύξησης της ονομαστικής αξίας των υφιστάμενων μετοχών και της έκδοσης νέων μετοχών.

Ο νόμος 2065/92 δεν επιβάλλει συγκεκριμένο τρόπο αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, αλλά αφήνει την επιλογή αυτή στην ανώνυμη εταιρία. Αυτή μπορεί να αποφασίσει να συνδυάσει την αύξηση της ονομαστικής αξίας με την έκδοση νέων μετοχών.

Αν η εταιρία επιλέξει την έκδοση νέων μετοχών, οι παλιοί μέτοχοι δεν υποχρεούνται να καταβάλλουν κάποια εισφορά για τις νέες μετοχές, αλλά αποκτούν τις νέες μετοχές δωρεάν.

4 Δικαίωμα προτίμησης

«Σε κάθε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου, που δεν γίνεται με εισφορά σε είδος, καθώς και σε περίπτωση έκδοσης ομολογιών με δικαίωμα μετατροπής σε μετοχές, παρέχεται δικαίωμα προτίμησης σε ολόκληρο το νέο κεφάλαιο ή το ομολογιακό δάνειο, υπέρ των μετόχων που υφίστανται κατά το χρόνο της έκδοσης, ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο υφιστάμενο κεφάλαιο» (άρθρο 26§1 ν. 4548/18).

Βάσει του άρθρου 26 παρ.1 Ν.4548/2018 , το δικαίωμα προτίμησης των παλιών μετόχων για την ανάληψη νέων μετοχών αποτελεί ένα κλασικό σημείο σύγκρουσης μεταξύ της πλειοψηφίας και της μειοψηφίας σε μια ανώνυμη εταιρία. Αυτό συμβαίνει διότι η διατήρηση ή η ανατροπή των συσχετίσεων στην εταιρία εξαρτάται από αυτό το δικαίωμα. Για τους μετόχους της μειοψηφίας, το δικαίωμα προτίμησης είναι ιδιαίτερα σημαντικό, καθώς τους προστατεύει από πιθανές καταχρήσεις της πλειοψηφίας. Ένα παράδειγμα αυτού φαίνεται όταν η πλειοψηφία αποφασίζει την αύξηση του κεφαλαίου μέσω της έκδοσης νέων μετοχών στην ονομαστική αξία. Η μείωση της αξίας των μετοχών των παλιών μετόχων θα μπορούσε να αντισταθμιστεί μόνο εάν η εταιρία αποφασίσει την έκδοση νέων μετοχών στην πραγματική τους αξία.

4.1 Νομοθετική Ρύθμιση

Στο άρθρο 26 παράγραφος 1 του νόμου 4548/2018 επαναλαμβάνεται η ρύθμιση που περιλαμβάνεται στο παλιό άρθρο 13 παράγραφος 7 του Κώδικα Νόμων 2190/1920. Από αυτήν τη διάταξη προκύπτει ότι κατά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, χωρίς εισφορά σε είδος, κάθε μέτοχος έχει προτιμησησικό δικαίωμα να αξιώσει μέρος των νέων τίτλων, ανάλογα με την ήδη συμμετοχή του στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας. Επιπλέον, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει διαφορετικές διατάξεις και να διαμορφώσει τις εταιρικές σχέσεις σε αυτές τις περιπτώσεις. Επιπλέον, η αποκλειστική διάταξη που αναφέρεται στο άρθρο 27 του νόμου 4548/2018, αποτελεί αναδιατύπωση της παραγράφου 10 του άρθρου 13 του νόμου 2190/20, με τη βασική διαφορά ότι πλέον η εξαίρεση από το δικαίωμα προτίμησης μπορεί να αποφασιστεί όχι μόνο από τη Γενική Συνέλευση, αλλά και από το Διοικητικό Συμβούλιο.

4.2 Νομική φύση του δικαιώματος προτίμησης

Το δικαίωμα προτίμησης είναι ένα προνόμιο που ανήκει αποκλειστικά στον μέτοχο και είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την ίδια τη μετοχή του. Πριν από την πραγματοποίηση μιας αύξησης στο μετοχικό κεφάλαιο, το δικαίωμα προτίμησης είναι ένα αφηρημένο δικαίωμα, μια προσδοκία ή ελπίδα που δεν έχει ακόμα μετατραπεί σε συγκεκριμένη αξίωση.

Παραμένει ένα λανθάνον δικαίωμα (jusnudum), το οποίο δεν είναι γνωστό πότε, πώς ή σε ποιο βαθμό θα εξελιχθεί σε πραγματική αξίωση. Το δικαίωμα προτίμησης λειτουργεί ως μια αναβλητική αίρεση ενάντια στην έγκυρη απόφαση για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Η φύση αυτού του δικαιώματος ως μετοχικού δικαιώματος διατηρείται μέχρις ότου ληφθεί μια έγκυρη απόφαση για την πραγματοποίηση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου.

Σε αυτό το σημείο, οι παλιοί μέτοχοι δεν διαθέτουν καμία αξίωση κατά της εταιρίας για την ανάληψη των νέων μετοχών, καθώς το δικαίωμα προτίμησης δεν έχει γίνει πλήρες ακόμα. Με την ολοκλήρωση της αίρεσης, οι δικαιούχοι μέτοχοι αποκτούν αυτοδίκαια και οριστικά το δικαίωμα. Σε αυτό το σημείο προκύπτει μια σαφής αξίωση για την διανομή των νέων μετοχών, γνωστή ως συγκεκριμένο δικαίωμα προτίμησης. Τώρα, το δικαίωμα προτίμησης μετατρέπεται σε ένα αυτόνομο δικαίωμα με περιουσιακή αξία, επιτρέποντας τη μεταβίβαση και το εμπόριο του.

4.3 Καταστατική διαμόρφωση του δικαιώματος προτίμησης

4.3.1 Χορήγηση του δικαιώματος προτίμησης των μετοχών από το καταστατικό

Το δικαίωμα προτίμησης παρέχεται από τον νόμο και δεν είναι απαραίτητο να αναφέρεται στο καταστατικό. Ωστόσο, η παράγραφος 1 του άρθρου 26 του Ν. 4548/2018 (προηγούμενα άρθρα 13 παράγραφος 7 του ΚΝ 2190/20) αναγνωρίζει επιπλέον την παραχώρηση του δικαιώματος προτίμησης από το καταστατικό σε δύο περιπτώσεις: (α) όταν υπάρχει αύξηση του κεφαλαίου με εισφορές σε είδος και (β) όταν εκδίδονται ομόλογα με δικαίωμα μετατροπής τους σε μετοχές.

4.3.2 Κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης από το αρχικό καταστατικό

Η αποκλειστικότητα του δικαιώματος προτίμησης δεν μπορεί να αποκλειστεί από ρήτρα στο αρχικό καταστατικό. Η ενδεχόμενη κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης στο αρχικό καταστατικό θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί μόνο με απόφαση της καταστατικής Γενικής Συνέλευσης και σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 27 του Ν. 4548/2018, καθώς και με την τήρηση επιπρόσθετων ουσιαστικών προϋποθέσεων αποκλεισμού ή με σύμβαση, αλλά αυτό θα ίσχυε μόνο μετά την έγκυρη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

4.4 Τιμή έκδοσης των νέων μετοχών

Ο καθορισμός της τιμής έκδοσης των νέων μετοχών αποτελεί πρόκληση για την ανώνυμη εταιρία, καθώς συγκρούονται τα συμφέροντά της με αυτά των μετόχων της. Η εταιρία επιδιώκει την έκδοση των μετοχών στην πραγματική τους αξία, ενώ οι μέτοχοι

προτιμούν να εκδοθούν στην ονομαστική τους αξία. Σε περίπτωση αποκλεισμού του δικαιώματος προτίμησης, η τιμή έκδοσης θα πρέπει να αντικατοπτρίζει την πραγματική αξία, προκειμένου να αποφευχθεί η ζημία για τους παλιούς μετόχους. Είναι προφανές ότι ο σωστός καθορισμός της τιμής των νέων μετοχών αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την επιτυχία ή αποτυχία της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου και τη διατήρηση ή μη της δυναμικής θέσης των μετόχων στην εταιρία.

4.5 Άσκηση δικαιώματος προτίμησης

Μετά την απόφαση για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, το αφηρημένο δικαίωμα προτίμησης μετατρέπεται σε συγκεκριμένη αξίωση. Από αυτήν τη χρονική στιγμή, δημιουργείται το συγκεκριμένο δικαίωμα προτίμησης, το οποίο δεν είχε δημιουργηθεί προηγουμένως κατά τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης για την ανάληψη νέων μετοχών.

Οι παλιοί μέτοχοι έχουν το δικαίωμα αλλά όχι την υποχρέωση να ασκήσουν το δικαίωμα προτίμησης. Η απόφαση για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και η προέλευση του δικαιώματος προτίμησης δεν αρκούν για να γίνει η διανομή των νέων μετοχών στους δικαιούχους του δικαιώματος προτίμησης. Για να ασκήσουν οι παλιοί μέτοχοι το δικαίωμα προτίμησης τους και να αναλάβουν νέες μετοχές, απαιτείται επιπρόσθετα μια δήλωση βούλησης από τους μετόχους, η οποία πρέπει να γίνει αποδεκτή από την εταιρία. Αυτή η δήλωση πρέπει να είναι μονομερής και άτυπη και να διευθύνεται προς την εταιρία. Με τη δήλωση βούλησης των μετόχων, ως πρόταση προς την εταιρία για ανάληψη νέων μετοχών, οι παλιοί μέτοχοι εκδηλώνουν την αξίωσή τους για την απόκτηση νέων μετοχών. Η εταιρία έχει υποχρέωση να αποδεχθεί την πρόταση των δικαιούχων του δικαιώματος προτίμησης, συνάπτοντας συναλλαγή για την ανάληψη των νέων μετοχών. Εάν η εταιρία αρνείται να αποδεχθεί τη δήλωση βούλησης των δικαιούχων του δικαιώματος προτίμησης, μπορεί να καταδικαστεί να αποδεχθεί τη δήλωση βούλησης σύμφωνα με το άρθρο 949 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

4.6 Προθεσμία άσκησης του δικαιώματος προτίμησης

4.6.1 Παράλειψη καθορισμού της προθεσμίας δικαιώματος προτίμησης

Το άρθρ. 26 Ν. 4548/2018 καθορίζει ότι: «Το δικαίωμα προτίμησης ασκείται εντός της προθεσμίας, την οποία όρισε το όργανο της εταιρείας που αποφάσισε την αύξηση». Η προθεσμία για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης αρχικά καθορίζεται από τη Γενική Συνέλευση της εταιρίας και, στη συνέχεια, από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η παράλειψη καθορισμού της προθεσμίας για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης απαιτεί τη συμπλήρωσή της από το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσα στα όρια που προβλέπονται από το

άρθρο 20 του νόμου 4548/2018 ((άρθ. 26 §3 Ν. 4548/2018)). Η άσκηση του δικαιώματος προτίμησης πρέπει να γίνει εντός μιας προθεσμίας που καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τους 4 μήνες αλλά μπορεί να είναι και μικρότερη από αυτόν τον χρονικό διάστημα. Αυτή η ευελιξία παρέχεται στο Διοικητικό Συμβούλιο για να είναι συμβατή με τη διοίκηση και τη διαχείριση της εταιρικής περιουσίας και να εξυπηρετεί τον γενικό σκοπό και τις ανάγκες της εταιρίας.

Η προσέγγιση αυτή της νομοθεσίας είναι ρεαλιστική και πρακτική. Ο νομοθέτης λαμβάνει υπόψη την πιθανότητα παράλειψης καθορισμού της προθεσμίας άσκησης του δικαιώματος προτίμησης και παρέχει μια ευέλικτη λύση, δίνοντας τη δυνατότητα στο Διοικητικό Συμβούλιο να ορίσει την προθεσμία ή να παρατείνει αυτήν την προθεσμία, εντός των προβλεπόμενων χρονικών ορίων. Επίσης, η παράλειψη καθορισμού της προθεσμίας δεν επηρεάζει την ισχύ της απόφασης αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, δεδομένου ότι η προθεσμία αποτελεί απλώς μια διαδικαστική λεπτομέρεια και όχι προϋπόθεση για την ισχύ της απόφασης.

4.6.2 Καθορισμός χρονικών ορίων της προθεσμίας του δικαιώματος προτίμησης

Η προθεσμία για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης πρέπει να τηρεί συγκεκριμένα χρονικά όρια. Σύμφωνα με τον Νόμο 4548/2018, η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι λιγότερη από 14 ημέρες ούτε μεγαλύτερη από 4 μήνες για αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου. Το τετράμηνο διάστημα δεν ξεκινά πριν από την εγγραφή της αύξησης κεφαλαίου στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ) και ταυτόχρονα στο Πρακτορείο Δημόσιων Εγγραφών και Ιδιωτικών Συμβάσεων (ΠρΑ.ΔΙ.Τ.). Ιδιαίτερα, στην περίπτωση που προβλέπεται από το άρθρο 25 § 2 του Νόμου 4548/2018, η προθεσμία αυτή δεν ξεκινά πριν από τη λήψη της απόφασης από το Διοικητικό Συμβούλιο για τον καθορισμό της τιμής διάθεσης των νέων μετοχών.

Η τελευταία αυτή διάταξη έχει ως στόχο να δώσει στους μετόχους τη δυνατότητα να αποφασίσουν εάν θα ασκήσουν το δικαίωμα προτίμησης τους, υπό τον όρο ότι έχουν προηγουμένως γνώση της τιμής προσφοράς των νέων μετοχών.

Ωστόσο, στις περιπτώσεις όπου το δικαίωμα προτίμησης παρέχεται από το καταστατικό, όπως στην α) αύξηση κεφαλαίου με εισφορές σε είδος, β) έκδοση ομολογιών με δικαίωμα μετατροπής τους σε μετοχές, και για την αύξηση κεφαλαίου με μετοχές μόνο μίας κατηγορίας, η προθεσμία άσκησης του δικαιώματος προτίμησης καθορίζεται από την καταστατική Γενική Συνέλευση ή το Διοικητικό Συμβούλιο και δεν μπορεί να είναι λιγότερη από 10 ημέρες και εντός των ανωτάτων ορίων που προβλέπονται (άρθ. 26 § 2 εδ. 4 Ν.

4548/2018).Βεβαίως, το ίδιο ισχύει και για τους μετόχους των διαφορετικών κατηγοριών που αποκλείστηκαν από το δικαίωμα προτίμησης. Η αντίστοιχη προθεσμία ξεκινά από τη λήξη της προθεσμίας άσκησης του δικαιώματος από τους μετόχους της μίας κατηγορίας.

Τέλος, η παράταση της προθεσμίας άσκησης του δικαιώματος προτίμησης πέραν του τετραμήνου δεν είναι πιθανή, καθώς θα μπορούσε να αποβεί επιζήμια για την εταιρία. Το διοικητικό συμβούλιο, ως αρμόδιο όργανο για την προώθηση του εταιρικού σκοπού, θα δυσκολευόταν να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για το συμφέρον της εταιρίας, να εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες που έχουν παρουσιαστεί και να αντιδράσει γρήγορα στην αγορά ξένων κεφαλαίων. Επιπλέον, μια τέτοια παράταση θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί ως άκυρη σύμφωνα με τον Αστική Κωδικοποίηση 275.

4.6.3 Έναρξη της προθεσμίας άσκησης του δικαιώματος προτίμησης

Στο προϋπάρχον δίκαιο, δεν υπήρχε σαφής ορισμός για το σημείο έναρξης της προθεσμίας άσκησης του δικαιώματος προτίμησης. Το άρθρο 20 § 2 του Ν. 4548/2018 επιλύει αυτό το κενό επιτυχώς. Σύμφωνα με αυτό, η προθεσμία άσκησης του δικαιώματος προτίμησης για την απόκτηση μετοχών αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ) και αυτονόητα από τη δημοσίευσή της στο (ΠρΑδΙΤ).

Ακριβώς, σε αυτήν την περίπτωση, όπου υπάρχει εξουσιοδότηση της Γενικής Συνέλευσης (ΓΣ) στο Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) για τον προσδιορισμό της τιμής των νέων μετοχών και πρόκειται για αύξηση κεφαλαίου με τροποποίηση του καταστατικού, η προθεσμία άσκησης του δικαιώματος προτίμησης ξεκινά από την ημέρα λήψης της αντίστοιχης απόφασης του ΔΣ. Στην περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου με μετοχές μόνο μίας κατηγορίας, αν οι δικαιούχοι του δικαιώματος προτίμησης δεν ασκήσουν το δικαίωμα προτίμησης, τότε η προθεσμία για την απόκτηση μετοχών ξεκινά από τη λήξη της προθεσμίας άσκησης του δικαιώματος προτίμησης από τους μετόχους της μίας κατηγορίας.

4.6.4 Δημοσίευση πρόσκλησης άσκησης του δικαιώματος προτίμησης

Σύμφωνα με το άρθρο 26 § 5 του νόμου 4548/2018, η πρόσκληση για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης πρέπει να δημοσιεύεται, όπου υποχρεωτικά αναφέρεται και η προθεσμία άσκησης του δικαιώματος προτίμησης, τόσο στο ΓΕΜΗ όσο και στο ΠρΑ.Δ.Ι.Τ.. Αυτές οι διατάξεις δίνουν στη ΓΣ τη δυνατότητα να επιλέξει μεγαλύτερη δημοσιότητα από αυτήν που προβλέπεται από το νόμο. Εάν όλοι οι μέτοχοι συμμετάσχουν στη ΓΣ και ενημερώνονται για την προθεσμία άσκησης του δικαιώματος προτίμησης ή εκφράζουν τη

θέση τους σχετικά με την άσκηση ή τη μη άσκηση του δικαιώματος προτίμησης, τότε η πρόσκληση των μετόχων και η ανακοίνωση της προθεσμίας μπορούν να παραληφθούν. Επιπλέον, η δημοσίευση της πρόσκλησης μπορεί να αντικατασταθεί με την αποστολή επιστολών «επί αποδείξει».

4.6.5 Εκπνοή της προθεσμίας άσκησης του δικαιώματος προτίμησης και η ελεύθερη διανομή νέων μετοχών

Σύμφωνα με το άρθρο 26, παράγραφος 4 του νόμου 4548/2018, μετά το πέρας των προθεσμιών άσκησης του δικαιώματος προτίμησης και εφόσον το καταστατικό της εταιρείας δεν ορίζει διαφορετικά, οι μετοχές που δεν έχουν αναληφθεί με βάση αυτές τις προθεσμίες μπορούν να διατεθούν από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας στην κρίση τους. Αυτές οι μετοχές πρέπει να διατίθενται σε τιμή που δεν είναι χαμηλότερη από την τιμή που καταβάλλουν οι υφιστάμενοι μέτοχοι κατά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Αυτή η διάταξη επιτρέπει στο καταστατικό ή στο όργανο που αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, καθώς και στο διοικητικό συμβούλιο που διαθέτει τις μετοχές που παραμένουν μετά το πέρας των προθεσμιών άσκησης, να δώσουν προτεραιότητα στους μετόχους που ήδη άσκησαν το δικαίωμα προτίμησης. Επιπλέον, μπορούν να δώσουν προτεραιότητα και σε άλλα άτομα που έχουν γενικώς τη δυνατότητα να μετατρέψουν τους τίτλους τους σε μετοχές.

Αυτό σημαίνει ότι μέχρι την προθεσμία που έχει οριστεί για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης, ένας μέτοχος μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα προτίμησης και να απαιτήσει τις μετοχές που του ανήκουν, ανάλογα με το ποσοστό του συμμετοχής του στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας. Μόνο αν οι παλιοί μέτοχοι δεν ασκήσουν το δικαίωμα προτίμησης μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, τότε μόνο το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να διαθέσει ελεύθερα σε τρίτους τις μη αναληφθείσες μετοχές, σύμφωνα με τη δική του κρίση, για να καλύψει την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

4.7 Αποκλεισμός ή περιορισμός του δικαιώματος προτίμησης

4.7.1 Νομοθετική ρύθμιση

Στο άρθρ. 27 Ν. 4548/2018 ορίζεται ότι «με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, μπορεί να περιοριστεί ή να καταργηθεί το δικαίωμα προτίμησης.»

Έτσι, για να πάρει αυτή την απόφαση, το διοικητικό συμβούλιο πρέπει να υποβάλει στη γενική συνέλευση μια γραπτή έκθεση. Σε αυτήν την έκθεση πρέπει να αναφέρονται οι λόγοι που επιβάλλουν τον περιορισμό ή την κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης, καθώς και η δικαιολογία για την τιμή ή την ελάχιστη τιμή που προτείνεται για την έκδοση των νέων

μετοχών. Τόσο η σχετική έκθεση του διοικητικού συμβουλίου όσο και η απόφαση της γενικής συνέλευσης πρέπει να δημοσιευτούν.

Οι πιστωτικές εταιρείες ή οι εταιρείες επενδύσεων δεν αποκλείονται από το δικαίωμα προτίμησης. Επίσης αυτές οι εταιρείες έχουν το δικαίωμα να δέχονται τίτλους προς φύλαξη, ώστε να προσφερθούν στους μετόχους σύμφωνα με την παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου.

Επιπροσθέτως, ακόμη και όταν η αύξηση του κεφαλαίου έχει ως στόχο τη συμμετοχή του προσωπικού στο κεφάλαιο της εταιρείας, υπάρχει δικαίωμα προτίμησης. Αυτό το δικαίωμα ονομάζεται έμμεσο δικαίωμα προτίμησης.

Επιπλέον, ακόμη και όταν η αύξηση του κεφαλαίου γίνεται εν μέρει με μετρητά και εν μέρει με εισφορές σε είδος, η πρόβλεψη του οργάνου που αποφασίζει την αύξηση δεν αποτελεί αποκλεισμό του δικαιώματος προτίμησης. Αυτό ισχύει εάν η αξία των εισφορών σε είδος συνάδει με τη συνολική αύξηση και είναι τουλάχιστον ίδια με την αναλογία της συμμετοχής τους στο κεφάλαιο. Επιπλέον, η αξία των εισφορών σε είδος πρέπει να έχει αξιολογηθεί σύμφωνα με τους νόμους πριν από τη λήψη της σχετικής απόφασης.

Τέλος, η εξουσία έκτακτης αύξησης του κεφαλαίου, όπως προβλέπεται από το καταστατικό ή την απόφαση της γενικής συνέλευσης, μπορεί να δώσει στο διοικητικό συμβούλιο ή στη γενική συνέλευση την εξουσία να περιορίσουν ή να αποκλείσουν το δικαίωμα προτίμησης μέχρι το ήμισυ του ποσού της αύξησης. Στην περίπτωση που το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει γι' αυτόν τον περιορισμό ή αποκλεισμό, η έκθεση που προβλέπεται από το εν λόγω άρθρο πρέπει να εξηγεί τους λόγους για την επιλογή αυτής της κατεύθυνσης και να υποβάλλεται σε δημοσιότητα.

4.7.2 Προϋποθέσεις αποκλεισμού ή περιορισμού του δικαιώματος προτίμησης

Επιπλέον των τυπικών προϋποθέσεων που περιγράφονται στο άρθρο 27 § 1 του νόμου 4548/2018, για τον αποκλεισμό ή τον περιορισμό του δικαιώματος προτίμησης απαιτούνται και ορισμένες ουσιαστικές προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν τα δικαιώματα της μειοψηφίας. Αυτές περιλαμβάνουν:

- Εξυπηρέτηση εταιρικού συμφέροντος.
- Αναγκαιότητα και καταλληλότερο μέσο για την προώθηση του εταιρικού συμφέροντος (αρχή αναγκαιότητας).
- Ελάχιστα δυνατά μειονεκτήματα για τους μετόχους της μειοψηφίας (αρχή αναλογικότητας).
- Μη παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης.
- Τήρηση των ορίων που ορίζονται από το άρθρο 281 του Αστικού Κώδικα.

Αυτές οι προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται συνολικά προκειμένου να δικαιολογηθεί ο αποκλεισμός ή ο περιορισμός του δικαιώματος προτίμησης.

4.7.3 Κυρώσεις σε περίπτωση προσβολής του δικαιώματος προτίμησης

Σύμφωνα με τον νόμο 4548/2018 άρθ. 138 παρ. 1, η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης που αποκλείει αυθαίρετα το δικαίωμα προτίμησης των παλιών μετόχων, χωρίς να τηρεί τις τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις του αποκλεισμού, μπορεί να είναι άκυρη σύμφωνα με το άρθρο 138 § 1, ή ακυρώσιμη ως καταχρηστική σύμφωνα με το άρθρο 137 § 2. Επιπλέον, η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης που αφορά στον περιορισμό ή στην κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης είναι ακυρώσιμη αν αντιτίθεται στον νόμο ή στο καταστατικό, καθώς και αν έχει ληφθεί από Γενική Συνέλευση που δεν είχε νόμιμα συγκληθεί ή συγκροτηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 137 § 1.

Αν η γραπτή έκθεση του άρθρου 27 του νόμου 4548/2018 δεν υποβληθεί στη γενική συνέλευση από το διοικητικό συμβούλιο, ή αν η έκθεση αυτή δεν συμμορφώνεται με τους όρους που προβλέπει ο νόμος, τότε η απόφαση της ΓΣ είναι ακυρώσιμη σύμφωνα με το άρθρο 137 §1 του νόμου 4548/2018. Επίσης, η απόφαση της ΓΣ που περιορίζει ή καταργεί το δικαίωμα προτίμησης είναι άκυρη εάν το περιεχόμενό της αντιβαίνει σε διατάξεις αναγκαστικού δικαίου ή του καταστατικού (άρθρο 138 §1 του νόμου 4548/2018).

Σε περίπτωση που η απόφαση της ΓΣ ληφθεί κατά κατάχρηση της εξουσίας της πλειοψηφίας σύμφωνα με τον άρθρο 281 του Αστικού Κώδικα, τότε αυτή η απόφαση είναι ακυρώσιμη (άρθρο 137 § 2 περ. β' του νόμου 4548/2018). Επίσης, η απόφαση της ΓΣ θεωρείται καταχρηστική εάν το περιεχόμενό της παραβιάζει τα συμφέροντα της εταιρίας ή προσβάλλει νόμιμα συμφέροντα της μειοψηφίας χωρίς αιτιολογημένο λόγο ή αν παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης των μετόχων.

Η απόφαση της ΓΣ για τον περιορισμό ή την κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης δεν είναι αυτόνομη, αλλά αποτελεί μέρος της απόφασης για την αύξηση του κεφαλαίου. Επομένως, εάν υπάρχει παράνομος αποκλεισμός του δικαιώματος προτίμησης, αυτός συνεπάγεται την ακύρωση ολόκληρης της διαδικασίας αύξησης κεφαλαίου. Συνεπώς, η αγωγή για ακύρωση πρέπει να αφορά ολόκληρη την πράξη της αύξησης κεφαλαίου με αποκλεισμό ή περιορισμό του δικαιώματος προτίμησης.

Ωστόσο, σύμφωνα με την επιστημονική άποψη, η αύξηση κεφαλαίου που πραγματοποιείται με παράνομο αποκλεισμό του δικαιώματος προτίμησης μπορεί να θεραπευτεί με την καταχώρησή της στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ).

Μετά την ολοκλήρωση και την πραγμάτωση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, δηλαδή μετά την καταχώρισή της στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ), οι θιγόμενοι μέτοχοι έχουν το δικαίωμα να ασκήσουν αγωγή αποζημίωσης. Αυτή η αγωγή μπορεί να ασκηθεί είτε μέσω της άσκησης εταιρικής αγωγής, η οποία στηρίζεται στην έμμεση ζημία της εταιρείας, είτε μέσω της άσκησης ατομικής αγωγής, η οποία βασίζεται στην άμεση ζημία των ίδιων των μετόχων.

Συνεπώς, οι επιλογές για αγωγή αποζημίωσης περιλαμβάνουν:

- Ατομική αγωγή αποζημίωσης είτε για ενδοσυμβατική ευθύνη είτε για αδικοπρακτική ευθύνη, καθώς οι ζημιές είναι επιπλέον μόνο των μετόχων.
- Εταιρική αγωγή σε περίπτωση ζημίας της εταιρικής περιουσίας και των μετόχων.
- Αγωγή αποζημίωσης απομονωμένα από τον μέτοχο σε περίπτωση που δεν ασκηθεί εταιρική αγωγή.

4.8 Μεταβίβαση του δικαιώματος προτίμησης

Βάσει διάκρισης μεταξύ αφηρημένου και συγκεκριμένου δικαιώματος προτίμησης, μόνο το συγκεκριμένο δικαίωμα προτίμησης μπορεί να εκχωρηθεί (Α.Κ. 455). Συνοπτικά, η προστασία του δικαιώματος προτίμησης είναι κρίσιμης σημασίας για τους παλαιούς μετόχους, καθώς αποτελεί έναν τρόπο εξασφάλισης των δικαιωμάτων και των συμφερόντων τους στην εταιρεία. Ωστόσο, όπως επισημαίνεις, υπάρχουν περιπτώσεις όπου οι προβαλλόμενοι λόγοι για τον περιορισμό ή την κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης πρέπει να είναι βάσιμοι και αληθείς.

Είναι σημαντικό να τηρούνται όλα τα νομικά και διαδικαστικά βήματα που προβλέπονται από τον νόμο προκειμένου να προστατεύονται τα δικαιώματα των μετόχων. Η μη τήρηση αυτών των διατάξεων μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρά νομικά προβλήματα και ακόμα και σε ακύρωση των σχετικών αποφάσεων από τα δικαστήρια. Επομένως, η συμμόρφωση με τον νόμο, τόσο σε γράμμα όσο και σε πνεύμα, είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της νομικής ακεραιότητας και της δικαιοσύνης στις εταιρικές σχέσεις.

5 Μετατρέψιμες Ομολογίες

Η έκδοση μετατρέψιμων ομολογιών διαδραματίζει σημαντικό ρόλο ως μέσο κεφαλαιοποίησης για τις εταιρείες. Μέσω αυτής της διαδικασίας, τα ομόλογα μετατρέπονται σε μετοχές, δημιουργώντας έτσι νέο μετοχικό κεφάλαιο. Το ποσό του δανείου που μετατρέπεται σε μετοχές συνήθως αποτελεί την αναγκαία εισφορά για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

Αυτή η διαδικασία έχει την επιπρόσθετη υπεροχή ότι επιτρέπει στις εταιρείες να αποκτήσουν κεφάλαιο χωρίς την άμεση αύξηση του οφειλόμενου ποσού, καθώς οι επενδυτές πληρώνουν αρχικά μόνο το ποσό του ομολογίου. Στην περίπτωση της μετατρέψιμης ομολογίας, οι επενδυτές έχουν τη δυνατότητα να επωφεληθούν από την αύξηση της αξίας των μετοχών εάν η εταιρεία αποδειχθεί επιτυχημένη μετά τη μετατροπή. Εν τέλει, αυτή η διαδικασία συμβάλλει στη βελτίωση της δομής του κεφαλαίου και στην αύξηση της χρηματοδότησης για την εταιρεία.

Η έκδοση μετατρέψιμων ομολογιακών δανείων μπορεί να ακολουθήσει δύο διαφορετικές διαδικασίες, ανάλογα με το εάν πρόκειται για τακτική ή έκτακτη έκδοση.

Στην περίπτωση της τακτικής έκδοσης, η Γενική Συνέλευση λαμβάνει τη σχετική απόφαση με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία. Αυτή η απόφαση συνιστά τροποποίηση του καταστατικού και το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΕ έχει την υποχρέωση να διαπιστώσει την αύξηση και να προβεί στην αναπροσαρμογή του άρθρου του καταστατικού που αναφέρεται στο κεφάλαιο, τηρώντας τις απαιτούμενες διατάξεις δημοσιότητας.

Σε περίπτωση έκτακτης έκδοσης, το αρμόδιο όργανο για τη λήψη της απόφασης μπορεί να είναι είτε το Διοικητικό Συμβούλιο είτε η Γενική Συνέλευση, με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι διατάξεις του καταστατικού και του νόμου.

Οι προβλέψεις που αφορούν στην έκδοση του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου είναι αναλυτικές και περιλαμβάνουν σημαντικές λεπτομέρειες για τον τρόπο και τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος μετατροπής, καθώς και τον τρόπο προσαρμογής της τιμής ή του λόγου μετατροπής, εάν απαιτηθεί λόγω εξωτερικών παραγόντων που επηρεάζουν την αξία ή την εμπορευσιμότητα των μετοχών.

Είναι σημαντικό να είναι πλήρως καθορισμένες οι λεπτομέρειες αυτές προτού προχωρήσει η έκδοση του δανείου, και είναι επίσης σημαντικό να ορίζεται η διαδικασία προσαρμογής της τιμής ή του λόγου μετατροπής, εάν αυτό είναι αναγκαίο στο μέλλον.

Επιπλέον, είναι σωστό ότι η τελική απόφαση σχετικά με την τιμή ή τον λόγο προσαρμογής μπορεί να οριστεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, ακόμη και αν η Γενική Συνέλευση έχει προηγουμένως καθορίσει τις αντίστοιχες παραμέτρους.

5.1 Μετατρέψιμες ομολογίες και δικαίωμα προτίμησης

Οι υφιστάμενοι μέτοχοι έχουν δικαίωμα προτίμησης στην περίπτωση έκδοσης ομολογιών (άρθ.26 παρ. 1) που μπορούν να μετατραπούν σε μετοχές, όμως αυτό το δικαίωμα αποκλείεται ρητά κατά τον χρόνο μετατροπής των ομολογιών σε μετοχές, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διάταξη(άρθ.71 παρ. 4).

Συνεπώς, αν και οι ήδη υφιστάμενοι ομολογιούχοι δανειστές έχουν προνόμιο προτίμησης κατά την έκδοση μετατρέψιμων ομολογιών, δεν έχουν αυτόματα δικαίωμα προτίμησης κατά τη μετατροπή αυτών των ομολογιών σε μετοχές. Ωστόσο, μια τέτοια προστασία μπορεί να προβλεφθεί μέσω καταστατικής πρόβλεψης, αν κριθεί απαραίτητο από την εταιρεία.

Συμπερασματικά, η δυνατότητα μετατροπής του ομολογιακού δανείου σε μετοχές μπορεί να είναι ένα ισχυρό κίνητρο για τους επενδυτές να συμμετάσχουν στο δάνειο, καθώς τους παρέχει την ευελιξία να επιλέξουν ανάλογα με την εξέλιξη της επιχείρησης και τους στόχους τους. Από την άλλη πλευρά, η δυνατότητα για την επιχείρηση να μετατρέψει ομολογιακά δάνεια σε μετοχές μπορεί να βελτιώσει την προοπτική της χρηματοδότησης και να ενισχύσει το χρηματοπιστωτικό της έρεισμα. Αυτή η δυνατότητα μπορεί να θεωρηθεί ως ένας ευέλικτος και κερδοφόρος μηχανισμός για την αντιμετώπιση των χρηματοοικονομικών αναγκών της εταιρείας.

6 Μείωση Κεφαλαίου

Η μείωση του κεφαλαίου μιας Ανωνύμου Εταιρείας (Α.Ε.) είναι μια διαδικασία με την οποία μειώνεται το συνολικό κεφάλαιο της εταιρείας και διαφέρει από την απόσβεση κεφαλαίου. Αυτό μπορεί να γίνει για διάφορους λόγους, όπως η επιστροφή κεφαλαίου στους μετόχους ή η αντιμετώπιση απωλειών. Το άρθρο 29 του νόμου 4548/2018 ρυθμίζει τη μείωση κεφαλαίου, όπου επιτρέπει την άμεση αλλά υπό όρους επιστροφή του απελευθερωθέντος ενεργητικού στους μετόχους, αλλά από την άλλη πλευρά αυξάνει τα ποσά που μπορούν να διανεμηθούν στους μετόχους ως κέρδη στο μέλλον(Αρθ.159 Ν.4548/2018)

Η διαδικασία μείωσης κεφαλαίου συνήθως περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

- **Λήψη απόφασης:** Η Γενική Συνέλευση των μετόχων αποφασίζει για τη μείωση του κεφαλαίου.
- **Δημοσίευση αποφάσεως:** Η απόφαση πρέπει να δημοσιευθεί στον Εμπορικό Κατάλογο και σε εφημερίδα κατά τους νόμους της χώρας.
- **Πληροφοριοδότηση οφειλετών:** Οι οφειλέτες της εταιρείας ενημερώνονται για τη μείωση του κεφαλαίου.
- **Περίοδος αντιρρήσεων:** Υπάρχει μια περίοδος κατά την οποία οι οφειλέτες μπορούν να αντιταχθούν στη μείωση.
- **Ολοκλήρωση μείωσης:** Ολοκληρώνονται τα απαιτούμενα νομικά και διοικητικά βήματα για τη μείωση του κεφαλαίου.

6.1 Τεχνικές μείωσης μετοχικού κεφαλαίου

Ο νομοθέτης συνήθως δεν παρέχει λεπτομερείς οδηγίες σχετικά με τις τεχνικές μείωσης κεφαλαίου. Συνεπώς, η θεωρία και η πρακτική εξελίσσονται για να προσδιορίσουν τις καλύτερες πρακτικές. Υπάρχουν τρεις βασικές εναλλακτικές προσεγγίσεις για τη μείωση του κεφαλαίου μιας εταιρείας:

- **Μείωση Μετρητών:** Σε αυτήν την προσέγγιση, η εταιρεία επιστρέφει μετρητά στους μετόχους ως αντιστάθμιση για τη μείωση του κεφαλαίου. Αυτό μπορεί να γίνει με αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και συνήθως προϋποθέτει μια σειρά νομικών και διοικητικών διαδικασιών.
- **Μείωση Ενεργητικού:** Η εταιρεία μπορεί να μειώσει το ενεργητικό της, για παράδειγμα πουλώντας περιουσιακά στοιχεία. Τα χρήματα που προκύπτουν από αυτές τις πωλήσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επιστροφή στους μετόχους.

- Απώλεια κεφαλαίου: Σε αυτήν την προσέγγιση, η εταιρεία αντιμετωπίζει απώλειες και μειώνει το κεφάλαιό της αντίστοιχα. Αυτό μπορεί να συμβεί μέσω της απώλειας κεφαλαίου μέσω αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης.

6.1.1 *Ακύρωση Μετοχών*

Η ακύρωση μετοχών είναι μια διαδικασία μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου μιας εταιρείας. Όταν μετοχές ακυρώνονται, ο συνολικός αριθμός των μετοχών μειώνεται, και ως αποτέλεσμα, οι μετόχοι έχουν λιγότερα μετοχικά δικαιώματα.

Η ακύρωση μετοχών πρέπει να γίνεται με ομοιομορφία και αναλογικότητα για όλους τους μετόχους. Μια μονομερής ακύρωση μετοχών μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο με καταστατική ρύθμιση ή με τη συναίνεση εκείνων που επηρεάζονται. Σε περιπτώσεις υποχρεωτικής μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου, η ακύρωση μετοχών είναι μια από τις εναλλακτικές που εξετάζονται.

6.1.2 *Συνένωση Μετοχών*

Η συνένωση μετοχών αποτελεί μια τεχνική που συνδυάζει την ακύρωση μετοχών και τη μείωση της ονομαστικής αξίας των υπολοίπων μετοχών με συγκεκριμένη αναλογία.

Κατά τη διαδικασία αυτή, ορισμένες μετοχές ακυρώνονται, ενώ η ονομαστική αξία των υπόλοιπων μετοχών μεταβάλλεται με συγκεκριμένη αναλογία. Με άλλα λόγια, οι εναπομείναντες μέτοχοι λαμβάνουν λιγότερες μετοχές, αλλά η αξία τους αντισταθμίζεται ανάλογα, προκειμένου να διατηρηθεί η ισοτιμία τους στην εταιρεία.

6.1.3 *Μείωση ονομαστικής αξίας μετοχών*

Η μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών είναι μια τεχνική που εξασφαλίζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης των μετόχων. Μέσω αυτής της τεχνικής, η ονομαστική αξία των μετοχών μειώνεται, είτε για όλες τις μετοχές είτε για μια ορισμένη κατηγορία τους.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η ονομαστική αξία μετά τη μείωση δεν μπορεί να είναι λιγότερη από την ελάχιστη ονομαστική αξία των μετοχών, η οποία ορίζεται να είναι 0,04€ σύμφωνα με τον νόμο (άρθρο 35 παράγραφος 1 του ν. 4548/2018). Αν υπάρξει ανάγκη για περαιτέρω μείωση της ονομαστικής αξίας, αυτή πρέπει να επιτευχθεί με κάποια άλλη τεχνική από τις διαθέσιμες.

Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου υπόκειται σε αυστηρούς κανόνες και προϋποθέσεις προκειμένου να αποφευχθεί η παραβίαση των κανόνων που διέπουν το μετοχικό κεφάλαιο. Ας δούμε αναλυτικά τις βασικές προϋποθέσεις και τη διαδικασία:

1. **Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων (ΓΣ):** Η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου πρέπει να εγκριθεί από τη ΓΣ της εταιρείας με τη συντριπτική πλειοψηφία των μετόχων.
2. **Έγκριση Δικαστηρίου:** Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως όταν η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου ενέχει αλλαγές στα δικαιώματα των μετόχων, απαιτείται έγκριση από το αρμόδιο δικαστήριο.
3. **Δημοσίευση Αποφάσεων:** Οι αποφάσεις της ΓΣ και του Δικαστηρίου πρέπει να δημοσιευθούν στον Ελληνικό Εμπορικό Κώδικα.
4. **Προστασία Πιστωτών:** Πρέπει να ληφθούν μέτρα για την προστασία των πιστωτών της εταιρείας, ώστε να διασφαλιστεί ότι η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου δεν θα επηρεάσει αρνητικά την ικανότητα της εταιρείας να πληρώσει τις οφειλές της.
5. **Περίοδος Προσφυγής:** Μετά τη δημοσίευση των αποφάσεων, παρέχεται περίοδος χρόνου κατά την οποία οι μετόχοι ή οι πιστωτές μπορούν να προσφύγουν εναντίον της μείωσης, εάν θεωρούν ότι παραβιάζονται τα νόμιμα δικαιώματά τους.

Αυτά είναι τα βασικά στάδια και οι προϋποθέσεις για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου μιας εταιρείας. Η τήρηση αυτών των κανόνων και η προστασία των συμφερόντων των μετόχων και των πιστωτών είναι θεμελιώδους σημασίας για τη σταθερότητα και τη νομιμότητα της επιχείρησης.

Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε τις απαιτήσεις και τις διαδικασίες που διέπουν τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου μιας εταιρείας. Η απόφαση για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου αποτελεί αρμοδιότητα της ΓΣ, η οποία λαμβάνει τις αποφάσεις με βάση τους κανονισμούς που ορίζονται από το νόμο. Στις περιπτώσεις υποχρεωτικής μείωσης, η ΓΣ μπορεί να λάβει απόφαση με απλή απαρτία και πλειοψηφία. Ας δούμε λεπτομερέστερα τις περιπτώσεις:

1. **Ακύρωση μη αποπληρωμένων μετοχών:** Στην περίπτωση όπου μετοχές δεν έχουν αποπληρωθεί και η εταιρεία αδυνατεί να τις διαθέσει, η ΓΣ μπορεί να αποφασίσει την ακύρωσή τους με απλή απαρτία και πλειοψηφία.
2. **Ακύρωση ιδίων μετοχών:** Εάν η πώληση ιδίων μετοχών δεν είναι εφικτή, η ΓΣ μπορεί να αποφασίσει την ακύρωσή τους επίσης με απλή απαρτία και πλειοψηφία.

Αυτές οι περιπτώσεις αποτελούν εξαιρέσεις από τον κανόνα που απαιτεί αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία για τη λήψη αποφάσεων από τη ΓΣ σχετικά με τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου. Είναι σημαντικό να τηρούνται οι νομικές διαδικασίες και οι προϋποθέσεις που ορίζονται από το νόμο προκειμένου να εξασφαλίζεται η νομιμότητα και η διαφάνεια των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

6.2 Πρόσκληση σύγκλησης της Γ.Σ.

Η προσκλητήρια είναι ένα σημαντικό έγγραφο που προηγείται μιας Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων (ΓΣ) και προσκαλεί τους μετόχους να συμμετάσχουν στη συνεδρίαση. Σύμφωνα με το άρθρο 29 §3 του νόμου 4548/2018, εκτός από τον σκοπό της μείωσης και τον τρόπο πραγματοποίησής της, η πρόσκληση πρέπει επίσης να καθορίζει τα ακόλουθα:

1. **Ημερομηνία και ώρα:** Πρέπει να ορίζεται η ημερομηνία και η ώρα της ΓΣ, καθώς και ο τόπος διεξαγωγής της.
2. **Ημερήσια Διάταξη:** Πρέπει να περιλαμβάνει τα θέματα που θα συζητηθούν κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης. Στην περίπτωση μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου, ο σκοπός της μείωσης πρέπει να αναφέρεται ρητά.
3. **Πληροφορίες για τη Μείωση:** Πρέπει να παρέχονται λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την προτεινόμενη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένου του ποσού και του τρόπου μείωσης.
4. **Πληροφορίες Συμμετοχής:** Πρέπει να περιλαμβάνονται οδηγίες για τον τρόπο συμμετοχής των μετόχων στη συνεδρίαση, συμπεριλαμβανομένων των απαιτούμενων εγγράφων ή διαδικασιών εντολής.
5. **Άλλες Σημαντικές Πληροφορίες:** Οποιαδήποτε άλλη σχετική πληροφορία που θα μπορούσε να επηρεάσει τη συμμετοχή των μετόχων στη συνεδρίαση πρέπει επίσης να παρέχεται.

Ο σκοπός της προσκλητήριας είναι να ενημερώσει τους μετόχους για τη συνεδρίαση και να τους παράσχει τις απαραίτητες πληροφορίες για τα θέματα που θα συζητηθούν, επιτρέποντας τους να λάβουν ενημερωμένες αποφάσεις.

Η πρόσκληση στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων εξυπηρετεί πράγματι διπλό σκοπό. Αφενός, προσφέρει στους μετόχους τη δυνατότητα να ενημερωθούν εγκαίρως για τα θέματα που θα συζητηθούν στη συνεδρίαση και να προετοιμαστούν ανάλογα. Αυτό επιτρέπει στους μετόχους να λάβουν ενημερωμένες αποφάσεις και να ασκήσουν το δικαίωμά τους ψήφου με πλήρη γνώση των συγκεκριμένων ζητημάτων. Αφετέρου, η πρόσκληση εξυπηρετεί την ενημέρωση των δανειστών της εταιρείας και άλλων συμβαλλομένων που μπορεί να επηρεαστούν από τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου. Αυτό δίνει στους δανειστές την ευκαιρία να εκτιμήσουν τις επιπτώσεις στην οικονομική υγεία της εταιρείας και να

αποφασίσουν εάν θα προβούν σε κάποια ενέργεια βάσει των δικαιωμάτων τους, όπως προβλέπεται από τον νόμο.

Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση επί του άρθρου 29 του νόμου 4548/2018, η παράλειψη ή η πλημμελής αναγραφή στοιχείων στην πρόσκληση ή στην απόφαση της Γενικής Συνέλευσης δεν οδηγεί αυτομάτως στην ακύρωση της απόφασης για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου. Αντ' αυτού, η νομική επίπτωση κρίνεται με βάση τους γενικούς κανόνες περί ελαττωματικών αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης.

Αυτό σημαίνει ότι, αν κριθεί ότι η παράλειψη ή η πλημμελής αναγραφή στοιχείων στην πρόσκληση ή στην απόφαση της Γενικής Συνέλευσης αποτελεί ελάττωμα, η απόφαση για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να αναιρεθεί με βάση τις διαδικασίες που ισχύουν για τις ελαττωματικές αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης. Αυτό σημαίνει ότι η απόφαση θα είναι ευθύνη της Γενικής Συνέλευσης και δεν θα ακυρώνεται αυτομάτως λόγω της παράλειψης ή πλημμελούς αναγραφής.

Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου πρέπει να περιλαμβάνει ορισμένα στοιχεία, στα οποία περιλαμβάνονται ο σκοπός της μείωσης και ο τρόπος πραγματοποίησής της. Η ΓΣ μπορεί να αποφασίσει τη μείωση με διαφορετικό τρόπο από αυτόν που περιγράφεται στην πρόσκληση. Ειδικά στην περίπτωση μείωσης με καταβολή σε είδος, η απόφαση πρέπει να περιγράφει αναλυτικά τα περιουσιακά στοιχεία που θα δοθούν σε κάθε μέτοχο.

Επίσης, η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου απαιτεί τροποποίηση του καταστατικού της εταιρείας από τη ΓΣ, η οποία πρέπει να αποφασίσει την τροποποίηση του ύψους του μετοχικού κεφαλαίου και, ανάλογα με την πραγματοποιούμενη μείωση, την τροποποίηση της ονομαστικής αξίας των μετοχών ή τον αριθμό τους. Η τροποποίηση αυτή προϋποθέτει έγκριση της διοίκησης της εταιρείας.

Σημειώνεται ότι η ΓΣ δεν μπορεί να αποφασίσει μείωση του μετοχικού κεφαλαίου που θα υπολείπεται του ελάχιστου ορίου των 25.000 ευρώ. Ωστόσο, μπορεί να αποφασίσει τη μηδενική μείωση του κεφαλαίου, αλλά πρέπει να συνοδεύεται από αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας μέχρι το ελάχιστο νόμιμο ύψος. Εναλλακτικά, η ΓΣ μπορεί να αποφασίσει τη μετατροπή της εταιρείας σε άλλο εταιρικό τύπο που απαιτεί λιγότερο ή καθόλου κεφάλαιο.

6.3 Μέσο «εκπαραθύρωσης» μετοχών

Η απόφαση για τον μηδενισμό του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να αποτελέσει ένα μέσο για την απομάκρυνση υφιστάμενων μετόχων. Ωστόσο, η νομοθεσία παρέχει στους

υφιστάμενους μετόχους το δικαίωμα προτίμησης στην επερχόμενη αύξηση του κεφαλαίου της εταιρείας. Αυτό σημαίνει ότι οι υφιστάμενοι μέτοχοι έχουν το δικαίωμα να αγοράσουν νέες μετοχές σύμφωνα με τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο πριν από τη μείωση.

Παρά τις αμφισβητήσεις κατά το προηγούμενο νομικό πλαίσιο, η Αιτιολογική Έκθεση επί του άρθρου 29 διευκρινίζει ότι σε περίπτωση μείωσης του κεφαλαίου και ταυτόχρονης αύξησής του, το δικαίωμα προτίμησης των παλαιών μετόχων δεν καταργείται, ακόμη και αν η συμμετοχή τους στο κεφάλαιο γίνει μηδενική. Ωστόσο, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, είναι δυνατό να αποκλειστεί το δικαίωμα προτίμησης των μετόχων και σε αυτήν την αύξηση.

6.4 Έγκριση περισσότερων κατηγοριών μετόχων

Η απόφαση της ΓΣ για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να επηρεάσει τα δικαιώματα διαφόρων κατηγοριών μετόχων, όπως προνομιούχων μετόχων ή κατόχων εξαγοράσιμων μετοχών. Σε αυτήν την περίπτωση, προβλέπεται ότι οι θιγόμενοι μέτοχοι πρέπει να δώσουν τη συγκατάθεσή τους για την προόδου της διαδικασίας μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου. Αυτή η έγκριση παρέχεται μέσω απόφασης των μετόχων της συγκεκριμένης κατηγορίας, η οποία λαμβάνεται σε μια ειδική συνέλευση με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία(άρ. 29 §6 ν. 4548/2018).

Η ΓΣ της ειδικής κατηγορίας μετόχων δεν αποφασίζει για τους όρους της μείωσης αλλά μόνο για την έγκριση της διαδικασίας. Οι όροι έχουν ήδη προσδιοριστεί από τους μετόχους της εταιρείας. Όσον αφορά τη διαδικασία σύγκλησης της ειδικής ΓΣ, εφαρμόζονται οι κανόνες που ισχύουν για τη ΓΣ των μετόχων, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του νόμου.

6.5 Δημοσίευση της απόφασης μείωσης μετοχικού κεφαλαίου

Η απόφαση για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου είναι σημαντική τόσο για την ΑΕ και τους μετόχους της όσο και για τους δανειστές και τους συναλλασσόμενους της εταιρείας. Επομένως, είναι αναγκαίο να γίνεται δημόσια γνωστή. Η δημοσιότητα αυτή επιτυγχάνεται μέσω του διαδικτυακού τύπου του Γ.Ε.Μ.Η. ύστερα από έγκριση από τη Διοίκηση της εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 12 του νόμου 4548/2018.

Συνεπώς, η σχετική απόφαση πρέπει να αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της εταιρείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 παράγραφος 4 του ίδιου νόμου. Αυτό εξασφαλίζει την ευρεία διάθεση της πληροφορίας σε όλους τους ενδιαφερόμενους μερικούς.

Πράγματι, οι διαδικασίες που σχετίζονται με τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου μπορούν να φαίνονται πολύ τεχνικές και περίπλοκες. Ωστόσο, η σημασία τους για την

εταιρεία, τους δανειστές και τους μετόχους είναι ουσιώδης, καθώς μπορεί να επηρεάσουν σημαντικά τα οικονομικά της και τη θέση της στην αγορά.

Για την προστασία των ενδιαφερομένων, είναι σημαντικό να ληφθούν κατάλληλα μέτρα και να ακολουθηθούν οι σχετικές νομικές διατάξεις. Επιπλέον, η εταιρεία μπορεί να εξετάσει τη δυνατότητα να συμβουλευτεί ειδικούς στον τομέα ή να συνεργαστεί με νομικούς και οικονομικούς εμπειρογνώμονες για να διασφαλίσει ότι η διαδικασία θα εκτελεστεί σύμφωνα με τους κανόνες και ότι οι συμφέροντα της εταιρείας και των ενδιαφερομένων θα προστατευτούν αποτελεσματικά.

6.6 Προστασία των δανειστών

Αυτές οι προστατευτικές διατάξεις είναι σημαντικές για τους δανειστές, καθώς εξασφαλίζουν ότι η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου δεν θα επηρεάσει αρνητικά την ικανότητα της εταιρείας να πληρώσει τις οφειλές της προς αυτούς.

Ειδικότερα, στις περιπτώσεις πραγματικής μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου, όπου η εταιρεία αποδεσμεύει περιουσιακά στοιχεία που θα καταβληθούν στους μετόχους, οι δανειστές πρέπει να ενημερώνονται και να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προστασίας.

Επίσης, οι δανειστές προστατεύονται στις περιπτώσεις όπου η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται με απαλλαγή των μετόχων από την υποχρέωση καταβολής μετοχικού κεφαλαίου που ανέλαβαν, αλλά η καταβολή δεν πραγματοποιήθηκε τελικά. Σε αυτήν την περίπτωση, οι δανειστές έχουν το δικαίωμα να προστατεύονται από τυχόν αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική τους θέση.

Αποτελεσματικά, οι δανειστές μπορούν να προστατευθούν με τη δημιουργία αναχωμάτων σχετικά με την καταβολή του αποδεσμευόμενου κεφαλαίου στους μετόχους. Αυτό σημαίνει ότι, εάν οι δανειστές ενημερωθούν για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, μπορούν να αντιδράσουν με τρόπο που να προστατεύει τα συμφέροντά τους.

Συγκεκριμένα, αν καταρτιστούν σύμφωνα με τις απαιτούμενες προϋποθέσεις, οι δανειστές μπορούν να διεκδικήσουν την καταβολή του ποσού που τους αναλογεί λόγω της μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου. Ωστόσο, η καταβολή αυτή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί πριν από την παρέλευση μιας προθεσμίας χωρίς αντιρρήσεις από τους δανειστές ή αν υποβληθούν αντιρρήσεις, μέχρι να επιλυθούν οι διαφορές σύμφωνα με τον νόμο.

6.7 Αντιρρήσεις δανειστών ληξιπροθέσμων απαιτήσεων

Ο νόμος προστατεύει πρωτίστως τους δανειστές των οποίων οι αξιώσεις έγιναν ληξιπρόθεσμες(άρθρο 30 §1)πριν από τη δημοσιοποίηση της απόφασης της εταιρείας για τη

μείωση του μετοχικού κεφαλαίου. Ωστόσο, προστατεύονται επίσης και εκείνοι των οποίων οι αξιώσεις έγιναν ληξιπρόθεσμες μέχρι τον χρόνο της αντίστοιχης καταβολής προς τους μετόχους.

Αυτό σημαίνει ότι δεν επιτρέπεται καμία καταβολή στους μετόχους πριν από την παρέλευση μιας προθεσμίας εντός της οποίας οι δανειστές έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν τις σχετικές αντιρρήσεις τους. Αυτό είναι σημαντικό για να εξασφαλιστεί ότι οι δανειστές έχουν τη δυνατότητα να προστατεύσουν τα συμφέροντά τους και να επιλύσουν οποιοσδήποτε διαφορές σχετικά με τις ληξιπρόθεσμες αξιώσεις τους προτού γίνει οποιαδήποτε καταβολή στους μετόχους της εταιρείας.

Παρά την προστασία που παρέχεται, οι ακούσιοι δανειστές που δεν έχουν τους πόρους ή τη γνώση να προστατεύσουν τα συμφέροντά τους μπορεί να νιώθουν μειονεκτικά. Ωστόσο, ο νόμος προβλέπει ορισμένα μέτρα προστασίας, όπως η επιβολή ελάχιστου ύψους μετοχικού κεφαλαίου και το δικαίωμά τους να ασκήσουν δικαστική δίωξη εναντίον των υπαιτίων φυσικών προσώπων.

6.7.1 Υποβολή αντιρρήσεων

Αν και δεν υπάρχει νομοθετική οδηγία σχετικά με τη διαδικασία υποβολής αντιρρήσεων των δανειστών, θεωρείται προτιμητέο να υποβάλλονται γραπτώς, για λόγους απόδειξης. Η χρήση εξώδικης επιστολής είναι ακόμα καλύτερη, καθώς δεν αφήνει αμφιβολίες σχετικά με το περιεχόμενο και την εμπρόθεσμη υποβολή των αντιρρήσεων.

Σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο, είναι σημαντικό να αναφέρονται και να αποδεικνύονται οι λόγοι της ληξιπρόθεσμης αξίωσης, καθώς και ο χρόνος κατά τον οποίον αυτή έγινε ληξιπρόθεσμη. Αυτό θα βοηθήσει στην αποτελεσματική επεξεργασία των αντιρρήσεων και στην εξεύρεση λύσεων που θα ικανοποιούν τις ανάγκες των δανειστών.

Ωστόσο, παρόλο που η εξώδικη επιστολή είναι ένα αποτελεσματικό μέσο υποβολής αντιρρήσεων, οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να εξετάζουν και τις τοπικές νομοθεσίες και να συμβουλευούνται ειδικούς για την καλύτερη προσέγγιση της συγκεκριμένης διαδικασίας. Η προθεσμία υποβολής αντιρρήσεων των δανειστών στην ΑΕ είναι σημαντική και πρέπει να τηρείται προσεκτικά. Σύμφωνα με το νόμο 4548/2018, αυτή η προθεσμία είναι σαράντα (40) ημέρες από τη δημοσίευση της εταιρικής απόφασης για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου.

Είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ότι η αφετηρία αυτής της προθεσμίας είναι η ημερομηνία δημοσίευσης της εταιρικής απόφασης στον διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.Μ.Η. Αυτό σημαίνει ότι οι δανειστές πρέπει να υποβάλουν τις αντιρρήσεις τους εντός της προθεσμίας που ξεκινά από αυτήν την ημερομηνία δημοσίευσης.

Είναι σημαντικό για τους δανειστές να τηρήσουν αυτήν την προθεσμία προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι αντιρρήσεις τους θα ληφθούν υπόψη και θα εξεταστούν από την εταιρεία.

6.8 Αντιρρήσεις δανειστών μη ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων

Είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι και οι δανειστές με μη ληξιπρόθεσμες αξιώσεις έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν αντιρρήσεις κατά της πραγματοποίησης καταβολών αποδεσμευόμενης εταιρικής περιουσίας λόγω μείωσης του μετοχικού της κεφαλαίου (άρθρο 30 § 2). Αυτό σημαίνει ότι αν η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου θέτει σε κίνδυνο την ικανοποίηση των αξιώσεών τους, μπορούν να υποβάλουν αντιρρήσεις εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου.

Οι αντιρρήσεις αυτές πρέπει να υποβληθούν σύμφωνα με τις ίδιες διαδικασίες και προθεσμίες που ισχύουν για τους δανειστές με ληξιπρόθεσμες αξιώσεις, όπως προαναφέρθηκε. Σημαντικό είναι επίσης να σημειωθεί ότι η εταιρεία διαθέτει το δικαίωμα να προεξοφλήσει αυτές τις αντιρρήσεις, να παράσχει επαρκείς εξασφαλίσεις στους δανειστές ή να λειτουργήσει συνδυαστικά. Σε περίπτωση διαφωνιών, αυτές μπορούν να λυθούν δικαστικά, κατόπιν αποφάσεως των εμπλεκόμενων μερών και τηρουμένων των διαδικασιών που ορίζονται από τον νόμο.

6.8.1 Δικαστική επίλυση

Το γράμμα του νόμου αναφέρεται συγκεκριμένα στις αντιρρήσεις των δανειστών με μη ληξιπρόθεσμες αξιώσεις. Ωστόσο, όπως ορθώς επισημαίνετε, μπορεί να υπάρξουν περιπτώσεις όπου ακόμα και ληξιπρόθεσμες αξιώσεις προβάλλονται αβάσιμα ή με κακόβουλο σκοπό.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, η διαδικασία που προβλέπεται για τις αντιρρήσεις των δανειστών μη ληξιπρόθεσμων αξιώσεων θα μπορούσε να εφαρμοστεί αναλογικά, με την κατάλληλη προσαρμογή, σε αυτές τις καταστάσεις. Αυτό θα επέτρεπε στο δικαστήριο να εξετάσει το βάσιμο ή την αβάσιμο τέτοιων αντιρρήσεων και να λάβει τις κατάλληλες αποφάσεις βάσει των συγκεκριμένων συνθηκών κάθε περίπτωσης. Αυτό θα διασφάλιζε την προστασία των δικαιωμάτων της εταιρείας και των υπολοίπων μερών που εμπλέκονται στη διαδικασία.

Συνεπώς, το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της ΑΕ είναι το αρμόδιο δικαστήριο για την επίλυση των διαφορών που προκύπτουν από τις αντιρρήσεις των δανειστών σχετικά με τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΕ. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι

δανειστές που υπέβαλαν αντιρρήσεις έχουν το δικαίωμα να παρέμβουν και να αντιλέξουν στην αίτηση που υποβάλλει η ΑΕ. Αυτό εξασφαλίζει ότι οι διαφορές ανάμεσα στην εταιρεία και τους δανειστές θα εξεταστούν πλήρως και δίκαια από το δικαστήριο.

Οι δικαστικές αποφάσεις εξετάζουν τη βασιμότητα των αντιρρήσεων των δανειστών και λαμβάνουν υπόψη τις ενδεχόμενες επιπτώσεις της μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου στην ικανοποίηση των αξιώσεών τους.

Επιπλέον, η παροχή ασφαλειών για την εξασφάλιση της ικανοποίησης των απαιτήσεων των δανειστών μπορεί να γίνει από τρίτους, όχι μόνο από την ίδια την εταιρεία. Αυτό επιτρέπει τη συμμετοχή των μετόχων ή άλλων ενδιαφερομένων φορέων στη διαδικασία προστασίας των δανειστών. Επιπλέον, σε περίπτωση πολλαπλών αντιρρήσεων, η δικαστική απόφαση λαμβάνει υπόψη τις επιπτώσεις σε όλους τους δανειστές και αποφεύγει τις αντιφατικές αποφάσεις.

Τέλος, είναι σημαντικό να υπάρχει μηχανισμός για την αντιμετώπιση εκκρεμών αντιρρήσεων που υποβάλλονται μετά την αρχική δικαστική απόφαση, προκειμένου να διασφαλιστεί η επικύρωση των καταβολών στους μετόχους χωρίς περαιτέρω καθυστερήσεις.

6.8.2 Έννομα αποτελέσματα της πρόωρης καταβολής

Η ακυρότητα των καταβολών που πραγματοποιήθηκαν χωρίς την τήρηση των προϋποθέσεων του νόμου είναι σημαντική για τη διασφάλιση της νομιμότητας και της διαφάνειας των εταιρικών δραστηριοτήτων. Η επιστροφή των ποσών που εισέπραξαν οι μέτοχοι αποτελεί δίκαιη αποκατάσταση του αδικαιολόγητου πλουτισμού και εξυπηρετεί τα συμφέροντα της εταιρείας και των δανειστών.

Η ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου ή των μετόχων μπορεί να προκύψει από αδιοπρακτικές πράξεις που οδήγησαν στην άκυρη καταβολή, ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις. Είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη οι διατάξεις περί καταδολίευσης δανειστών και η νομοθεσία περί εταιρικών δικαστηρίων κατά την επίλυση των διαφορών.

Επίσης, η δυνατότητα θεραπείας της ακυρότητας σε περίπτωση υποβολής αντιρρήσεων αποτελεί σημαντικό μέσο για την αντιμετώπιση πιθανών διαφορών και την εξεύρεση λύσεων που να εξυπηρετούν τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερομένων μερών.

6.8.3 Έννομα αποτελέσματα της απόφασης μείωσης

Στην πραγματική μείωση, η αξία των μετοχών μειώνεται πραγματικά, ενώ στην ονομαστική μείωση η μείωση αφορά στον αριθμό των μετοχών χωρίς απαραίτητα αντίστοιχη μείωση της οικονομικής αξίας της κάθε μετοχής.

Ωστόσο, ακόμα και στην ονομαστική μείωση, η τήρηση των διαδικασιών και προϋποθέσεων που θέτει ο νόμος είναι ουσιώδης. Η δημοσίευση της απόφασης για μείωση του μετοχικού κεφαλαίου και η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται είναι κρίσιμες για την νομιμότητα της διαδικασίας.

Ως εκ τούτου, ακόμα και στην περίπτωση ονομαστικής μείωσης, οι δανειστές διατηρούν το δικαίωμα να υποβάλουν αντιρρήσεις εάν θεωρούν ότι η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου επηρεάζει την ικανότητα της εταιρείας να εκπληρώσει τις απαιτήσεις τους. Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι διαδικασίες που ακολουθούνται είναι νόμιμες και διαφανείς, προκειμένου να προστατευθούν τόσο τα συμφέροντα των δανειστών όσο και των μετόχων.

Η ανάγκη προστασίας των δανειστών είναι πράγματι κρίσιμη σε περίπτωση μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου μιας εταιρείας. Ο νομοθέτης προβλέπει μηχανισμούς προστασίας για να διασφαλίσει ότι οι δανειστές δεν θα υποφέρουν άδικα από τις αλλαγές στη δομή του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας. Ωστόσο, όπως σωστά επισημαίνεις, η προστασία αυτή μπορεί να είναι δυσκολονόητη ή ακόμα και δύσκολη στην πράξη.

Το ερώτημα για το ποιος δανειστής θα επενδύσει χρόνο και πόρους στην παρακολούθηση της διαδικασίας της εταιρείας είναι πράγματι σημαντικό. Η ανάληψη τέτοιου ρόλου απαιτεί σημαντικό χρόνο, πόρους και τεχνικές γνώσεις για να κατανοήσει και να αξιολογήσει τις αλλαγές στην εταιρική δομή και τις επιπτώσεις τους στις απαιτήσεις του.

Παρ' όλα αυτά, η εγρήγορση και η προσοχή είναι απαραίτητες. Η πιθανότητα μιας εταιρείας να προβεί σε μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου με σκοπό την αποφυγή της εκπλήρωσης των απαιτήσεων των δανειστών δεν είναι εντελώς απίθανη. Επομένως, η σταθερή παρακολούθηση είναι ουσιώδης για να διασφαλιστεί ότι οι δανειστές προστατεύονται αποτελεσματικά σε περίπτωση πιθανών αλλαγών στην εταιρική δομή.

7 Απόσβεση Μετοχικού Κεφαλαίου

Η απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου στην ΑΕ προσφέρει στους μετόχους τη δυνατότητα να εισπράξουν μέρος ή το σύνολο της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους, ενώ η εταιρεία εξακολουθεί να λειτουργεί (άρθρο 32 §3). Οι μέτοχοι λαμβάνουν αυτά τα ποσά από ειδικό αποθεματικό ή από τα κέρδη της εταιρείας, όχι όμως από τη δεσμευμένη εταιρική περιουσία.

Η απόσβεση μπορεί να επιτευχθεί είτε με μερική είτε με ολική απαλλαγή των μετόχων από την υποχρέωση καταβολής του ποσού του κεφαλαίου που έχουν δεσμευτεί να καταβάλουν. Συνεπώς, η απόσβεση συνιστά ιδιόρρυθμη μορφή διανομής κερδών.

Με την απόσβεση, η εταιρεία καταβάλλει στους μετόχους ελεύθερη περιουσία, ανταλλάσσοντας αυτήν την περιουσία με τις αξιώσεις των μετόχων. Συγκεκριμένα, αυτές οι αξιώσεις αφορούν τη διανομή ελάχιστου μερίσματος και την επιστροφή της εισφοράς ως προϊόν εκκαθάρισης.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τους νόμους και τους κανονισμούς που διέπουν τις εταιρείες, προκειμένου να διασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία της εταιρείας και η προστασία των συμφερόντων όλων των εμπλεκόμενων μερών.

Οι καταβολές προς τους μετόχους του συνόλου ή μέρους της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους (παρ.3εδ. 1 άρθ. 32) δε γίνονται από τη δεσμευμένη περιουσία, αλλά από την αδέσμευτη (ειδικά αποθεματικά ή εναπομείναντα κέρδη μετά την καταβολή μερίσματος) με συνέπεια να μη μπορεί να γίνει λόγος για προστασία των εταιρικών δανειστών.

7.1 Διαφορά απόσβεσης και μείωσης κεφαλαίου

Είναι σωστό ότι η απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου δεν συνιστά μείωσή του (άρθρο 32 §2). Κατά την απόσβεση, δεν υπάρχει μείωση του αριθμητικού ποσού του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας. Αντίθετα, καταβάλλεται ελεύθερη περιουσία στους μετόχους ως ανταλλάγματα για τις αξιώσεις τους στην εταιρεία.

Συνεπώς, δεν απαιτείται τροποποίηση του καταστατικού ή έγκριση από τη διοίκηση κατά την περίπτωση απόσβεσης του μετοχικού κεφαλαίου. Επίσης, οι διατάξεις που προβλέπουν την προστασία των δανειστών σε περίπτωση μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση απόσβεσης. Επομένως, η απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου είναι μια διαφορετική διαδικασία από τη μείωσή του και δεν υπόκειται στις ίδιες νομικές διατάξεις και διαδικασίες.

7.2 Διαδικασία απόσβεσης κεφαλαίου

Η απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου είναι μια σημαντική διαδικασία που απαιτεί την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης (ΓΣ). Η ΓΣ πρέπει να λάβει απόφαση με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, εκτός εάν υπάρχει σχετική καταστατική πρόβλεψη που επιτρέπει τη λήψη απόφασης με απλή απαρτία και πλειοψηφία.

Η απόφαση της ΓΣ θα προσδιορίζει τις συγκεκριμένες παραμέτρους της απόσβεσης, όπως εάν πρόκειται για μερική ή ολική απόσβεση, καθώς και τις πηγές χρηματοδότησης και άλλες σχετικές λεπτομέρειες. Είναι σημαντικό να τηρηθούν οι νομικές διατάξεις και οι διαδικασίες που ισχύουν για τη λήψη της απόφασης από την ΓΣ όσον αφορά την απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου.

Η απόφαση της ΓΣ καθορίζει τους ειδικότερους όρους της απόσβεσης, συμπεριλαμβανομένων των εξής:

- Τις μετοχές που θα αποσβεστούν, με βάση την αρχή της ίσης μεταχείρισης των μετόχων.
- Το ύψος της ονομαστικής αξίας ανά μετοχή, όπως αυτή θα διαμορφωθεί.
- Τους τρόπους απόσβεσης, που μπορεί να είναι μερική ή ολική απόσβεση.
- Τις πηγές χρηματοδότησης της απόσβεσης, δηλαδή πώς θα καλυφθούν τα έξοδα που προκύπτουν από αυτήν.
- Τον χρόνο διενέργειας της απόσβεσης, δηλαδή πότε θα πραγματοποιηθεί η διαδικασία της απόσβεσης.

Οι τρόποι απόσβεσης μπορούν να είναι ολική ή μερική απόσβεση.

- Η ολική απόσβεση σημαίνει ότι καταβάλλεται ολόκληρη η ονομαστική αξία του συνόλου των μετοχών, επομένως καταβάλλεται ποσό ίσο με το συνολικό κεφάλαιο της εταιρείας.
- Η μερική απόσβεση, από την άλλη πλευρά, σημαίνει ότι καταβάλλεται ολόκληρη η ονομαστική αξία ενός μέρους των μετοχών ή μόνο ενός μέρους της ονομαστικής αξίας του συνόλου των μετοχών.

Ο τρόπος απόσβεσης εξαρτάται από την απόφαση της ΓΣ και τις συγκεκριμένες παραμέτρους που ορίζει η απόφαση αυτή.

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, οι πηγές χρηματοδότησης της απόσβεσης μπορούν να είναι:

1. Ειδικά Αποθεματικά:

- Η εταιρεία μπορεί να διαμορφώσει ειδικά αποθεματικά ειδικά για τη χρηματοδότηση μελλοντικών αποσβέσεων. Αυτό μπορεί να προβλέπεται είτε από το καταστατικό είτε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.
- Επίσης, η εταιρεία μπορεί να χρησιμοποιήσει ελεύθερα αποθεματικά της για τη χρηματοδότηση της απόσβεσης. Σε αυτήν την περίπτωση, απαιτείται απόφαση της συνήθους ΓΣ.

2. Ελεύθερα Διανεμητέα Ποσά (Καθαρά Κέρδη):

- Η εταιρεία μπορεί να χρησιμοποιήσει καθαρά κέρδη που προκύπτουν μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού και την καταβολή του ελάχιστου μερίσματος.
- Επίσης, μπορεί να χρησιμοποιήσει κέρδη που έχουν συσσωρευτεί κατά τις προηγούμενες εταιρικές χρήσεις λόγω μη διανομής τους.

Οι πηγές αυτές προσφέρουν στην εταιρεία ευελιξία ως προς τη χρηματοδότηση της απόσβεσης του μετοχικού κεφαλαίου. Η εγκυρότητα της απόφασης απόσβεσης του μετοχικού κεφαλαίου εξαρτάται από την έγκριση των μετόχων που ανήκουν στις κατηγορίες που ενδέχεται να επηρεαστούν από την απόσβεση. Αυτή η έγκριση παρέχεται σε μια ιδιαίτερη συνέλευση της συγκεκριμένης κατηγορίας μετόχων, η οποία αποφασίζει με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.

Για τη σύγκληση και τη λήψη αποφάσεων από αυτήν την ιδιαίτερη συνέλευση, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις που ισχύουν για τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Αυτό περιλαμβάνει τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη σύγκληση της συνέλευσης καθώς και τον τρόπο λήψης αποφάσεων από αυτήν. Η απόσβεση κεφαλαίου είναι ένα σημαντικό γεγονός για την εταιρεία και τους ενδιαφερόμενους φορείς, όπως οι επενδυτές και οι υποψήφιοι μέτοχοι. Ως εκ τούτου, υποβάλλεται σε διατυπώσεις δημοσιότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 32 §1.

Η δημοσιότητα αυτή έχει δηλωτικό χαρακτήρα, καθώς η απόσβεση δεν απαιτεί τροποποίηση του καταστατικού ή έγκριση από τη διοίκηση. Παρόλα αυτά, η δημοσιότητα αυτή εξακολουθεί να είναι σημαντική για να ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους φορείς για τις οικονομικές και εταιρικές δραστηριότητες της εταιρείας.

Αφού έχει γίνει απόσβεση των μετοχών, οι μετοχές αυτές ονομάζονται «αποσβεσμένες μετοχές». Με τον όρο «αποσβεσμένες μετοχές» νοούνται οι μετοχές στις οποίες έχει γίνει απόσβεση του κεφαλαίου τους. Αυτές οι μετοχές είναι γνωστές και ως «μετοχές επικαρπίας», σύμφωνα με παλαιότερη ορολογία. Είναι σημαντικό να διακρίνουμε

αυτόν τον όρο από το δικαίωμα επικαρπίας, το οποίο σχετίζεται με τη διανομή κερδών στους μετόχους.

Όταν μια εταιρεία πραγματοποιεί απόσβεση μετοχών, είναι κατάλληλο να αντικατασταθούν οι παλαιές μετοχές με νέες, οι οποίες θα φέρουν την ένδειξη «αποσβεσμένες μετοχές». Αυτό βοηθάει στην αποφυγή παρεξηγήσεων και στον εντοπισμό των μετοχών που έχουν υποστεί απόσβεση.

7.3 Συνέπειες της απόσβεσης κεφαλαίου

Η απόσβεση κεφαλαίου δεν επιφέρει την κατάργηση της μετοχικής σχέσης, αλλά μεταβάλλει τα δικαιώματα που αυτή παράγει. Οι φορείς αποσβεσμένων μετοχών διατηρούν τη μετοχική τους ιδιότητα και δικαιώματα, εκτός από το δικαίωμα στο ελάχιστο μέρισμα και το δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης, τα οποία συνδέονται με την αποσβεσθείσα ονομαστική αξία των μετοχών τους.

Ωστόσο, για το μη αποσβεσθέν τμήμα της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους, διατηρούν το δικαίωμα στο ελάχιστο μέρισμα και το δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης. Έτσι, έχουν δικαίωμα σε κάθε επόμενο μέρισμα που ενδεχομένως να διανεμηθεί, καθώς και στο περίσσειμα του προϊόντος της εκκαθάρισης, εάν υπάρχει μετά την ικανοποίηση των μη αποσβεσμένων μετοχών.

7.4 Χρησιμότητα της απόσβεσης

Η απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου μιας εταιρείας πράγματι μπορεί να φέρει πολλαπλά οφέλη για την εταιρεία και τους μετόχους της. Ας δούμε μερικά από αυτά:

1. **Απόδοση Ρευστότητας:** Η απόσβεση μπορεί να παράγει ρευστότητα για τους μετόχους που την χρειάζονται, καθώς μπορεί να δημιουργήσει διαθέσιμα κεφάλαια που μπορούν να διανεμηθούν στους μετόχους ή να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς.
2. **Αναδιάταξη Διανεμομένων Κερδών:** Η απόσβεση μπορεί να επιφέρει αναδιάταξη των διανεμόμενων κερδών μεταξύ των μετόχων, καθώς οι κάτοχοι αποσβεσμένων μετοχών δεν έχουν πρόσβαση στο ελάχιστο μέρισμα που αναλογεί στις αποσβεσθείσες μετοχές.
3. **Ελαχιστοποίηση Επενδυτικού Κινδύνου:** Η απόσβεση μπορεί να ελαχιστοποιήσει τον επενδυτικό κίνδυνο για τους επενδυτές-μετόχους, καθώς μπορεί να τους επιτρέψει να αντλήσουν μέρος ή το σύνολο του επενδεδυμένου κεφαλαίου τους.

4. **Φορολογικά Οφέλη:** Η απόσβεση μπορεί να αξιοποιηθεί για φορολογικούς σχεδιασμούς, καθώς μπορεί να επηρεάσει το φορολογικό καθεστώς της εταιρείας και των μετόχων της.

Συνολικά, η απόσβεση κεφαλαίου μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο για τη διαχείριση των οικονομικών πόρων και τη βελτίωση της οικονομικής απόδοσης της εταιρείας.

8 Ν.4548/2018

Συνοψίζοντας λοιπόν, σε αυτό το κεφάλαιο θα αναφερθούμε ξανά στις αλλαγές που έφερε ο νέος νόμος με εφαρμογή από 01/01/2019 ώστε να διαπιστώσουμε τα θετικά αποτελέσματα στις Ανώνυμες Εταιρείες. Η αντικατάσταση του Νόμου 2190/1920 με τον Νόμο 4548/2018 αντιπροσωπεύει μια σημαντική αλλαγή στο νομικό πλαίσιο που διέπει τις ανώνυμες εταιρίες στην Ελλάδα. Οι κύριες αλλαγές που επήλθαν περιλαμβάνουν:

1. **Κατάργηση Ανώνυμων Μετοχών:** Ο νέος νόμος καταργεί τη δυνατότητα εκδόσεως ανώνυμων μετοχών από τη δημοσίευσή του. Αυτό σημαίνει ότι όλες οι μετοχές πρέπει να εκδίδονται με ονομαστική αξία.
2. **Ονομαστικοποίηση των Ανώνυμων Μετοχών:** Ο νόμος προβλέπει ότι όλες οι ανώνυμες μετοχές που εκδόθηκαν πριν από την ισχύ του νέου νόμου θα πρέπει να ονοματοποιηθούν έως μια συγκεκριμένη ημερομηνία.
3. **Μείωση της Ονομαστικής Αξίας των Μετοχών:** Ο νέος νόμος προβλέπει τη μείωση του κατώτατου ποσού της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής από 30 λεπτά σε 4 λεπτά του ευρώ.

Αυτές οι αλλαγές έχουν σημαντικές επιπτώσεις στον τρόπο λειτουργίας των ανώνυμων εταιριών στην Ελλάδα και αποτελούν μέρος της προσπάθειας για τη μοντερνοποίηση και τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Επιπροσθέτως, ο Νόμος 4548/2018 επιφέρει σημαντικές αλλαγές στον τρόπο που διαχειρίζονται οι ανώνυμες εταιρίες στην Ελλάδα. Οι βασικές αλλαγές περιλαμβάνουν:

1. **Αύξηση του Ελάχιστου Κεφαλαίου:** Η αύξηση του ελάχιστου ποσού του κεφαλαίου από 24.000 ευρώ σε 25.000 ευρώ.
2. **Κατάργηση της Γνωμοδότησης τριμελούς επιτροπής:** Η προηγούμενη δυνατότητα εξακρίβωσης της αξίας των εισφορών σε είδος μετά από γνωμοδότηση τριμελούς επιτροπής εμπειρογνομόνων καταργείται.
3. **Ανάγκη για Έκθεση Αποτίμησης:** Αντί για τη γνωμοδότηση της τριμελούς επιτροπής, τώρα απαιτείται η σύνταξη έκθεσης αποτίμησης από δύο ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτική εταιρία ή δύο ανεξάρτητους πιστοποιημένους εκτιμητές.
4. **Αλλαγές στην Πιστοποίηση της Καταβολής του Κεφαλαίου:** Η πιστοποίηση της καταβολής του κεφαλαίου πραγματοποιείται από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρία. Μόνο για πολύ μικρές ή μικρές εταιρίες που δεν είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, η πιστοποίηση μπορεί να γίνει από το ίδιο το διοικητικό συμβούλιο.

Με αυτές τις αλλαγές, ο νέος νόμος επιδιώκει τη βελτίωση της διαχείρισης και της διαφάνειας στη λειτουργία των ανώνυμων εταιριών.

Ακόμη, ο Νόμος 4548/2018 περιλαμβάνει σημαντικές ρυθμίσεις που αφορούν τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου των Ανωνύμων Εταιριών. Αυτές περιλαμβάνουν:

1. **Αριθμός Μελών Δ.Σ.:** Ο νέος νόμος ορίζει τον ανώτατο αριθμό μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σε 15 μέλη, ενώ διατηρεί τον κατώτατο αριθμό σε 3 μέλη.
2. **Διορισμός Μελών Δ.Σ.:** Επιτρέπεται στο καταστατικό να προβλέπει ότι ορισμένοι μέτοχοι μπορούν να διορίζουν απευθείας μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά όχι πέραν του 2/5 του συνολικού αριθμού αυτών.
3. **Εκλογιμότητα και Καθήκοντα Μελών Δ.Σ.:** Ο νέος νόμος επανακαθορίζει τις προϋποθέσεις εκλογιμότητας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τα καθήκοντα, την ευθύνη και τις υποχρεώσεις τους. Επιπλέον, καθορίζει τις απαγορεύσεις ανταγωνισμού για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.
4. **Δυνατότητα Διορισμού Μονομελούς Διοικητικού Συμβουλίου:** Προβλέπεται η δυνατότητα διορισμού φυσικού προσώπου ως μονομελούς διοικητικού οργάνου για μικρές και πολύ μικρές εταιρείες, αντί του προβλεπόμενου Διοικητικού Συμβουλίου.

Με αυτές τις ρυθμίσεις, ο νέος νόμος προσδοκά να βελτιώσει τη λειτουργία και τη διαχείριση των ανωνύμων εταιριών στην Ελλάδα, προσαρμόζοντάς τις στις σύγχρονες ανάγκες και πρακτικές της επιχειρηματικής κοινότητας. Επιπλέον, ο νόμος 4548/2018 επιφέρει ορισμένες σημαντικές αλλαγές στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μετόχων. Ανάμεσα σε αυτές τις αλλαγές περιλαμβάνονται:

1. **Νέα Δικαιώματα των Μετόχων:** Εισάγονται νέα δικαιώματα των μετόχων, όπως το δικαίωμα για ατομική πληροφόρηση σχετικά με την κεφαλαιακή συγκρότηση της εταιρείας και τη δική τους συμμετοχή, καθώς και με επικείμενες γενικές συνελεύσεις.
2. **Μείωση Ποσοστών Μειοψηφίας:** Σε ορισμένες περιπτώσεις μειώνονται τα ποσοστά επί του κεφαλαίου που είναι αναγκαία για την άσκηση δικαιωμάτων μειοψηφίας.
3. **Σύσταση Ενώσεων Μετόχων:** Εισάγεται στο ελληνικό δίκαιο η δυνατότητα σύστασης ενώσεων μετόχων, οι οποίες μπορούν να ασκήσουν, στο δικό τους όνομα αλλά για λογαριασμό των μελών τους, τα δικαιώματα μειοψηφίας των μετόχων.

Αυτές οι αλλαγές στο νομικό πλαίσιο ανταποκρίνονται στις εξελίξεις της επιχειρηματικής πραγματικότητας και στοχεύουν στην ενίσχυση των δικαιωμάτων και της προστασίας των μετόχων στο πλαίσιο της εταιρικής διακυβέρνησης. Συμπερασματικά, η υποχρεωτική ονομαστικοποίηση των μετοχών των Ανωνύμων Εταιριών αποτελεί μια από τις πιο παράξενες και ενδιαφέρουσες αλλαγές που επιφέρει ο Νόμος 4548/2018. Αυτή η αλλαγή, που ουσιαστικά μεταμορφώνει την Ανώνυμη Εταιρία σε Επώνυμη Εταιρία, έχει σημαντικές συνέπειες στην διακυβέρνηση και τη λειτουργία της εταιρικής δομής.

Με την υποχρεωτική ονομαστικοποίηση, οι μέτοχοι πρέπει να αναφέρονται επίσημα στο μητρώο της εταιρείας, η οποία κατ' ουσίαν καταγράφει την ταυτότητα κάθε μετόχου. Αυτό επιτρέπει μεγαλύτερη διαφάνεια στις δραστηριότητες της εταιρείας, καθώς καθίστανται ευκολότερα προσβάσιμες οι πληροφορίες σχετικά με τους μετόχους και τον τρόπο κατοχής των μετοχών.

Αυτή η αλλαγή επίσης ενισχύει τη διαφάνεια και την ευθύνη των μετόχων, καθώς η ονομαστική ταυτοποίηση επιτρέπει στην εταιρεία και στους επενδυτές να γνωρίζουν ποιοι είναι οι πραγματικοί ιδιοκτήτες και συμφέροντες της εταιρείας.

Επιπλέον, η αλλαγή αυτή ενδυναμώνει την προστασία των εταιρικών συμφερόντων και μπορεί να συμβάλει στην αποτροπή απάτης ή κατάχρησης εταιρικών δομών, καθώς οι μέτοχοι δεν μπορούν πλέον να κρύβονται πίσω από ανώνυμες μετοχές.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μιχαλόπουλος, Π., Τσαπάρας, Δ., & Μιχαλοπούλου, Π. (2018). *Οδηγός Ανωνύμων Εταιρειών*. Αθήνα: Οικονομικές Εκδόσεις.

Παναγιώτου, Κ. (2019). *Το εμπορικό δίκαιο*. Νομική Βιβλιοθήκη.

Παναγιώτου, Κ. (2023). *Η μικρή και κλειστή οικογενειακή Α.Ε.* Αθήνα: Σακκουλάς.

Τριανταφυλλάκης, Δ. (2012). *Το κεφάλαιο και οι μεταβολές του στην Α.Ε.* Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- <https://koumentakislaw.gr/arthra/meiosh-metoxikou-kefalaiou-texnikes-proypotheseis-diadikasia/>
- <https://koumentakislaw.gr/arthra/meiosh-kefalaiou-anapotelesmatikh-prostasia-daneiston/>
- <https://koumentakislaw.gr/arthra/aposbesh-metoxikou-kefalaiou/>
- https://www.newlahttps://koumentakislaw.gr/arthra/omologies/w.gr/gr/cms_articles/art_new?id=248
- <https://www.e-forologia.gr/cms/viewContents.aspx?id=231310>
- <https://www.accountwave.gr/meiosi-metoxikou-kefalaiou-anonymis-etairias/>
- https://www.academia.edu/39873050/H_%CE%B1%CF%8D%CE%BE%CE%B7%CF%83%CE%B7_%CF%84%CE%BF%CF%85_%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%BF%CF%87%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%8D_%CE%BA%CE%B5%CF%86%CE%B1%CE%BB%CE%B1%CE%AF%CE%BF%CF%85_%CE%BA%CE%B1%CE%B9_%CF%84%CE%BF_%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%AF%CF%89%CE%BC%CE%B1_%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%84%CE%AF%CE%BC%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%82_%CF%84%CF%89%CE%BD_%CE%BC%CE%B5%CF%84%CF%8C%CF%87%CF%89%CE%BD_%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD_%CE%91%CE%95_%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%AC_%CF%84%CE%BF_%CE%9D_4548_2018_%CE%91%CF%81%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CF%8C%CF%80%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%BF%CF%82_%CF%84%CE%B5%CF%85%CF%87_8_%CE%91%CF%85%CE%B3_2018_%CF%83%CE%B5%CE%BB_1263_1275

